

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rotopisi se ne vračajo.

Brennerski sestanek

Iz pisanja italijanskih in nemških listov so nekateri opazovalci že ob Ribbentropovem obisku v Rimu v drugi polovici septembra sklepali, da so tedanji rimski razgovori med Italijo in Nemčijo pomenili šele začetek in prvo postajo niza razgovorov med obema državama v tej novi fazi vojne. Ribbentropovemu obisku v Rimu med 19. in 22. septembrom je sledil 27. septembra podpis berlinskega »pakta treh velesil« v navzočnosti italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, ki je v ta namen prišel v nemško prestolnico. Po podpisu berlinskega pakta med Italijo, Nemčijo in Japonsko pa sta se včeraj — drugič v tem letu — sestala na Brennerju vodja tretjega rajha Hitler in italijanski ministrski predsednik Mussolini.

Ako upoštevamo tolačenje italijanskih in nemških listov, pomeni tudi brennerski sestanek obeh voditeljev velesil osi Rim-Berlin na zunaj nadaljevanje italijansko-nemških razgovorov v zadnjih tednih in sicer v znamenju takozvane »bliskovite politike« (Blitzpolitik), ki jo velesili osi smatrajo prav tako za eno izmed odločilnih sredstev za končno zmago v tej vojni kakor bliskovite vojne operacije. Namen Nemčije in Italije je, da izkoristita vsa sredstva pritiska na svoja nasprotnika. To se jima zdi toliko bolj važno, kolikor večja je verjetnost, da se vojna spremeni v širši, svetovni konflikt.

Ze berlinski pakt z Japonsko pomeni v bistvu upoštevanje te razvojne možnosti, ki seveda obema velesilama nalaga vnaprejšnja zavarovanja za tak primer. Za razumevanje italijansko-nemških akcij je končno treba upoštevati tudi odločenost obeh velesil, da obdržita pobudo vedno v svojih rokah. Dosedanje pridobitve, realno računanje s sedanjo in v bodočnost uprto pogledi — to so po pisanju diplomatskega sodruštva glavnega fašističnega organa »Il Popolo d'Italia« Maria Appellusa trije nagibi vseh sedanjih razgovorov med državnikoma osi Rim-Berlin. Njih neposredni namen je po istem viru, da premerijo dosežene rezultate, določijo delovni načrt za novo fazo vojne in preprečijo, ako je mogoče, da bi se vojna razvila v splošni svetovni konflikt. Rezultati dosedanjih razgovorov so bili trije: sklenitev berlinskega pakta, izmenjava misli s Španijo ter opredelitev obstoječih odnosov med osjo Rim-Berlin in Rusijo. Tako se glase italijanske in nemške ugotovitve o pomeni dosedanjih razgovorov, ki označujejo prav toliko postaj v razvoju tako zване »bliskovite politike« osi v senci vojnega razvoja.

Včerajšnji sestanek Hitlerja in Mussolinija na Brennerju pomeni s tega stališča nadaljevanje dosedanjih prizadevanj velesil osi v naznačenih smereh. V luči italijanskih in nemških tolačenj lahko domnevamo, da so bila zlasti tri vprašanja neposredni predmet brennerskih razgovorov: splošna razprava o izvajanju trojnega pakta, v kolikor gre še posebej za podrobne sklepe o preurejanju evropskega in azijskega prostora; sklepi glede na obsežno izmenjavo misli s španskim notranjim ministrom Serranom Sunerjem, kar ne izključuje konkretnih dogovorov, zlasti ako upoštevamo, da je Suner ostal še v Rimu; kot tretji in znaniti glavni predmet razprav pa se postavlja vprašanje odnošajev velesil osi in Japonske nasproti Rusiji ter stališča Moskve glede trojnega pakta. Tudi glede tega tretjega vprašanja se ne izključujejo kakoli novi zaključki, ki bi izhajali iz dosedanjega pozitivnega vrednotenja teh odnošajev ter spoštovanja ruskih interesov s strani velesil osi. V kolikor pa gre za odmeve berlinskega pakta, se zdi seveda samo po sebi razumljivo, da sta oba vodilna državnika Nemčije in Italije posvetila največjo pozornost tudi stališču Amerike ter odnošajem velesil osi do ameriškega kontinenta sploh.

Za razumevanje morebitnih konkretnih sklepov, o katerih seveda podrobnosti najbrž ne bodo znane, lahko služijo italijanski in nemški komentarji. Tako v italijanskih kakor v nemških listih so te dni opozarjali na pomen političnega in idejnega sodelovanja Španije z osjo Rim-Berlin, ki ga na primer Virginio Gayda tolmači tako, da se je Španija »dejansko že priključila politiki osi, čeprav ne še kot vojujoča se država«. Noben sklep te države ne more torej več presenetiti javnosti. Nič manj kot Španija pa sta v spredju pisanja italijanskih in nemških listov tudi Rusija in Amerika. Glede Amerike prevladuje na splošno negativna presoja, vendar mnogi listi nakazujejo tudi možnost, da bi se mogla ameriška javnost izreči za zamisel nove svetovne ureditve velesil osi, kakor je našla svoj konkretni izraz tudi v berlinskem paktu. V tej zvezi nemški in italijanski listi ponovno pišejo o štirih velikih svetovnih »življenjskih prostorih«, od katerih eden naj bi bil pod vodstvom velesil osi (Evropa z Afriko), drugi pod vodstvom Japonske (veliki vzhodnoazijski prostor), tretjega tvori Rusija kot »svet

Triurni razgovor na Brennerju

Za širšo javnost povsem nepričakovano sta se včeraj, že tretjič v letošnjem letu, sestala Mussolini in Hitler — O vsebini razgovora še ni ničesar znanega

Rim, 4. okt. br. (SDA) Snoči o pozni uri je rimske politične kroge iznenadila vest, da sta Ciano in kmalu nato še Mussolini odpotovala iz Rima na Brenner, da se sestane s Hitlerjem in Ribbentropom. V Rimu so sicer že nekaj dni govorili, da bo še ta teden prišlo do novega pomembnega dogodka v sedanjih fazi diplomatske akcije obeh velesil, malokdo pa je pomislil, da bi se oba vodilna državnika osi v pičlih sedmih mesecih že tretjič sestala. Prvič je bilo to letos 18. marca na Brennerju, ko sta zavzela skupno stališče do Sumner Wellesove akcije v Evropi, drugič pa točno tri mesece pozneje, ko sta v Monakovu določila pogoje za premirje s Francijo. Ko pa sta snoči posebni vlak s Ciano ob 20.05 in dve uri pozneje Mussolinijev oklopni vlak zapustila Rim, je bilo gotovo, da bo na Brennerju letos že tretji sestanek obeh voditeljev osi.

Italijanski zunanji minister grof Ciano je potoval v spremstvu nemškega poslanika v Rimu von Mackensena. Prispel je na Brenner davi ob 8. Tam je bilo že vse pripravljeno za sprejem vodilnih državnikov obeh sosednih velesil. Po dolgem peronu so bile razpete preproge, stebri so bili okrašeni z italijanskimi in nemškimi zastavami in vmes je bilo razpostavljeno cvetje. Na postaji so bile tudi že zbrane častne čete sardinskih grenadirjev z godbo in zastavo, fašistične milice in fašistične mladine. Ciano, ki je bil v uniformi milicijskega generala, je častne čete pregledal in se nato dolgo razgovarjal z nemškim poslanikom.

Prihod Mussolinija in Hitlerja

Poldrugo uro pozneje, ob 9.30 je prispel na Brenner oklopni vlak z italijanskim ministrskim predsednikom. Mussolini je bil v uniformi vrhovnega poveljnika fašistične milice. Ko je izstopil iz vlaka, so ga Ciano in drugi predstavniki pozdravili, vojaška godba pa je zaigrala državno in fašistično himno. V pričakovanju svojega gosta iz

Nemčije je Mussolini pregledal častne čete na peronu. Točno ob 10. se je dolgi oklopni vlak nemškega vodje ustavil na peronu italijanske obmejne postaje.

Ko je Hitler izstopil, sta se z Mussolinijem pristrčno pozdravila. Hitlerja so nato pozdravili Ciano in drugi italijanski predstavniki, Mussolinija pa nemški zunanji minister Ribbentrop, šef generalnega štaba nemške vojske general Keitel in italijanski poslanik v Berlinu Dino Alfieri, ki so se s kancelarjem pripeljali na Brenner. Hitler je nato skupno z Mussolinijem pregledal častne čete vojaštva in fašistov. Ob zvokih italijanske in nemške himne so se Hitler in Mussolini skupno z Ribbentropom in Ciano umaknili v salonski voz Mussolinijevega posebnega vlaka.

Triurni razgovor

Sestanek obeh voditeljev osi in njihovih zunanjih ministrov se je pričel ob 10.10 in je trajal tri ure. Ob 12.50 so Hitler, Mussolini, Ciano in Ribbentrop prestopili iz salonskega v jedilni voz, kjer so imeli skupen obed. Tam so se njihovi razgovori nadaljevali. Ob pol 14. so državniki izstopili iz Mussolinijevega vlaka. Takoj nato je bil objavljen naslednji službeni komunikat:

V okviru tesnega vojnega sodelovanja in redne izmenjave misli med Nemčijo in Italijo je prišlo danes do sestanka voditeljev obeh zaveznih držav. Sestanek je potekel v prijetnem razpoloženju in v duhu medsebojnega razumevanja osi v treh urah sta vodji obeh držav v prisotnosti zunanjih ministrov Ciana in Ribbentropa podrobno proučila vse probleme, ki se tičejo obeh držav. K zadnjemu delu razgovora je bil pritegnjen tudi general Keitel. Pri obedu so se razgovori nadaljevali. Tudi pri obedu sta bila prisotna oba zunanja ministra.

Med tem so se Hitler, Mussolini, Ciano in Ribbentrop še nekaj minut šetali po peronu brennerske postaje in se pristrčno razgovarjali. Ob 13.45 se je Hitler poslovil od Mussolinija. Še enkrat je v njegovi družbi

pregledal četo grenadirjev in se nato umaknil v svoj poseben vlak. Nekaj minut pred 14. uro je oklopni vlak med zvoki nemške in italijanske himne odpeljal z brennerske postaje.

Takoj nato je stopil na vlak tudi šef italijanske vlade ter se je ob 14.45 ob navdušenem vzkliku zbrani množici odpeljal z Brennerja.

Prvi odmevi v tisku obeh držav osi

München, 4. okt. j. (Stefani) »Münchner Neueste Nachrichten« prinaša v zvezi z vestjo o sestanku med šefom italijanske vlade in vodjo rajha na Brennerju svoj komentar, v katerem naglašja, da so sestanki med državnikoma osi dokaz napolnnejše solidarnosti, ki vlada med Italijo in Nemčijo. Državi osi nimata namreč prav nobene namena, da bi si pustili za en sam trenutek iztrgati iniciativni, bodisi v akcijah vojske ali pa diplomatske narave. »Völkischer Beobachter« nagaja v svojem komentarju, da pomeni Egipt ključ do položaja Anglije. Poraz Anglije v Egiptu bi lahko imel politične posledice izredne dalekosežnosti.

Berlin, 4. okt. s. (CBS) »Hamburger Fremdenblatt« piše v zvezi z brennerskim sestankom, da je kancelar Hitler mož, ki je znal vedno ob pravem trenutku pravilno odločiti. V zvezi z brennerskim sestankom piše list, da gre sedaj za končno bitko za uničenje Anglije.

Berlin, 4. oktobra. AA. (Stefani). I nemški listi i politični krogi podčrtavajo, da bodo po brennerskem sestanku sledili prej ali slej dogodki svetovnega pomena, kakor se je to zgodilo vselej po sestankih obeh šefov revolucije v Italiji in Nemčiji. Isti krogi naglašajo, da se je prejšnji brennerski sestanek vršil malo preden se je zrušila neka evropska velesila. K temu dodajajo, da spremljata vodja rajha in duce z največjo hitrostjo dogodke in da na pod-

lagi tega izdajata sklepe in očitno tudi zdaj ustvarjata skupen sporazum o bodočem razvoju položaja.

Rim, 4. oktobra. AA. (Stefani) »Giornale d'Italia« spominja na to, da sta se Adolf Hitler in Benito Mussolini sestala letos že prejšnjikrat, in sicer prvič na Brennerju 18. marca t. l., da se sporazumeta glede datuma vstopa Italije v vojno, drugič pa v Monakovem, da se dogovorita zastran pogojev premirja s Francijo. Njun današnji tretji sestanek je logična posledica nemško-italijanskih razgovorov. Po potovanjih grofa Ciana in Ribbentropa je bila intervencija obeh šefov revolucije koristna, da se skupno pregledajo načrti, ki so izdelani. Svet bo točno obveščen in bo tudi spoznal rezultate tega sestanka. Ze zdaj se lahko reče, da bo sestanek med obema šefoma imel velike posledice za potek vojne in za politični in gospodarski razvoj kontinenta. Mussolini in Hitler ne potujeta zaradi lepšega. Isti list pravi, da ta sestanek potrjuje solidarnost obeh velesil. Italija in Nemčija ne mislita določiti datuma konca vojne, mislita pa na okoliščine, ki jih je treba uresničiti, da se vojna zmagovito konča, obenem pa že zdaj izdelujeta konstruktivne smernice nove evropske in afriške politične zgradbe.

Senzacija v Ameriki

New York, 4. okt. j. (A. R.) Vest o sestanku šefa italijanske vlade ter vodje rajha na Brennerju je bila v ameriški javnosti sprejeta kot prava senzacija. Vsi ameriški listi so vest objavili pod velikanskimi naslovi. Večina listov pripisuje brennerskemu sestanku dalekosežen pomen, sklicujoč se pri tem na breišne sestanke med obema državnikoma, ki so jim vselej sledili bodisi politični, bodisi vojaški dogodki velike razsežnosti. Posamezni listi objavljajo razne domneve o namenu najnovejšega sestanka in so si skoraj vsi edini v tem, da bo konferenca na Brennerju najbrže prinesla ojačeno aktivnost držav osi proti Veliki Britaniji.

O londonskih spremembah

Angleški listi so v splošnem zadovoljni — Italijanske informacije o ozadju Chamberlainovega odstopa

London, 4. okt. AA. (Reuter) Na splošno listi odobravajo spremembe v britanski vladi, ne da bi opustili vse pripombe. Odstop Chamberlaina, ki je bil izhodišče za rekonstrukcijo vlade, je zbudil različne komentarje. »Times« pišejo v uvodniku, da Chamberlain ni imel zmerom sreče pri izbiri svojih besed in argumentov, s katerimi je branil svojo zunanjo politiko, vendar misli list, da je bilo mnogo tehničnih in celo veleتهhtnih razlogov, da se brani to, kar je ukrenil v položaju, ki ga ni on zakrivil. Čeprav »Times« na splošno odobravajo preobnovo vlade, mislijo, da novi vojni kabinet, ki šteje zdaj osem članov, ne pomeni sam po sebi kakšnega posebnega dobička. »Daily Telegraph« pravi glede Chamberlaina, da bi bilo krivično primerjati njegovo funkcijsko razdobje z razvojem vojne od časa, ko je prenehal biti ministrski predsednik. Polpolna mobilizacija nacionalne energije ni bila možna prej, dokler ni delavska stranka pristala na sodelovanje pri vodstvu politike. »Daily Herald« pa pravi, da bo ljudstvo ob odhodu Chamberlaina občutilo olajšanje.

San Sebastian, 4. okt. j. (Stefani). Polagoma se razkrivajo nekatere zanimive podrobnosti, ki so se odigrale za kulisami demisije bivšega angleškega premijera Chamberlaina. Parlamentarni sodrujnik oficijozne angleške poročevalske agencije piše n. pr., da je član delavske stranke Herbert Morrison, ki je znan po svoji energiji, nadomestil v ministrstvu za notranjo varnost svojega prednika Andersona. S tem se odkriva težka notranja kriza Velike Britanije, ki potrebuje »ljudi velike energije«. Londonski listi nadalje naglašajo v svojih komentarjih, da je novi tajnik za dominione bivši podtajnik zunanje ministristva, ki je podal ostavko skupaj z zunanjim ministrom Edenom svojočasno zaradi svoje preveč koncilijantne politike napram Italiji. Na ta način dobiva prvotno navidezno prav skromno ozadje Cham-

berlainove demisije zmerom bolj konkretne oblike, ki postavljajo v jasno luč sedanjo Churchillovo vlado, ki bo konec koncev sama odgovorna za propast britanskega imperija.

Nemški komentarji

Berlin, 4. oktobra. AA. (DNB) Jutranji nemški tisk piše o prenosov angleške vlade. Pri tem poudarja, da se za ljubeznivimi pismi, ki so bila izmenjana med Churchillom in Chamberlainom, in za uradnimi ugotovitvami, češ da se je položaj Churchillove vlade okreplil, znova dokazuje neomajna odločnost držav osi, ki hočejo vojno proti angleškemu imperiju nadaljevati do jasne odločitve.

Med drugim piše »Berliner Börsen-Zeitung«: »Izmenjava pism dovoljuje razne zaključke. Mi vse to samo ugotavljamo, pri tem pa se držimo naprej svojega načela, ki je, da bo nemško orožje govorilo pri pojasnitvi položaja v Angliji.

»Völkischer Beobachter« meni, da je zelo pomembno, da v sredini boja odhaja s svojega položaja mož, ki je svojo državo pognal v vojno. List opozarja na to, da se je že slabost Francije kazala v tem, da se je morala stalno presnavljati Daldierova vlada. Demokracija se naj iz francoskih izkušenj pouči, da so krize vlade znak nezadostne notranje edinstvi, ki ima lahko zelo neugodne posledice za bodočnost.

Pred sestankom parlamenta

London, 4. oktobra. AA. (Reuter). Parlamentarni dopisnik Reuterja piše: Običaj je, da se parlament sestane hitro ob vsaki važnejši spremembi v vladi in zato smatrajo, da člani parlamenta ne bodo dolgo izkoriščali dano priložnost, da bi obiskali svoje volilne okraje. Ko se bo sestel spodnji dom, bo predsednik vlade podal izjave o razvoju vojne in bo izkazal

del brennerskih razgovorov posvečen tamu vprašanju. Zanimivo je tudi, da se italijanski in nemški listi pridružujejo japonskim razmotritvam o možnosti bližnje sklenitve nenapadnega pakta med Japonsko in Rusijo.

Tako se nam torej v glavnih obrisih nakazuje verjetna vsebina brennerskih razgovorov po italijanskih in nemških virih. Za pravilno presojo politike obeh velesil osi v senci vojnih operacij, ki se nadaljujejo, so značilne besede, ki jih je v četrtek zapisal rimski »Giornale d'Italia«: »Italija in Nemčija nista nestrpi, da bi takoj zaključili to vojno, temveč gre sedaj le za to, da se kar najbolj vzporedno politični in vojni načrti in akcije.« To je v glavnem smisel sedanje faze »bliskovite politike« velesil osi, katere višek je gotovo dosežen z včerajšnjim brennerskim sestankom med Hitlerjem in Mussolinijem.

priznanje Chamberlainu. Prav tako bo govoril tudi o ekspediciji na Dakar in bo pojasnil parlamentu, zakaj se je vlada odločila za tak korak kakor tudi razloge neuspeha. Verjetno bo predsednik vlade osebno prevzel odgovornost za vso to stvar pred parlamentom. Čeprav je bil

Vojna v Sredozemlju

Italijanski letalski napadi na postojanke v Sudanu

Rim, 4. okt. br. (Stefani). Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je objavilo davi svoje 119. službeno vojno poročilo: V angloegiptskem Sudanu so formacije naših letal bombardirale taborišča in postojanke sovražnika okrog Rozeirasa ter v bližini Galabata. Sovražna letala so bombardirala Berbero, Afmadu, Eluak in železniško postajo v Agordat ter Hargeiso. Nadaljnji poskusi napadov na te kraje so bili odbiti od naših lovskih letal. Bili so trije mrtvi, med njimi neka domačinka in pet ranjenih. Gmotni škoda je bila neznatna.

Kairo, 4. oktobra. AA. Reuter: Uradno sporočilo pravi, da ni nobenih sprememb na bojiščih.

Nova ojačenja za Malto

London, 4. okt. br. (Reuter). Poveljstvo angleške vojske mornarice na Blžnjem vzhodu je davi objavilo komunikate o veliki akciji angleškega vojnega brodovja, ki jo je izvršilo v zadnjem tednu na srednjem in vzhodnem delu Sredozemskega morja. Angleško brodovje je imelo ob tej priliki veliko manevre ter je na Malto izkrcalo tudi večje oddelke vojaštva, da bi se tako ojačila tamkajšnja angleška garnizija. Italijanski bombniki so angleške ladje ponovno napadli, niso pa povzročili škode.

Požar v angleškem skladišču

Beirut, 4. oktobra. AA. (DNB) Iz Egipta se je zvedelo, da je nastal požar v nekem delu britanskega skladišča na cesti iz Kaira v oazo Fatum. Mislijo, da so ogenj podtaknili neki beduini, ki so jih izselili iz obmejnih krajev.

Požrtvovalnost italijanskega ordonanca

Milan, 4. oktobra. AA. (Stefani) »Popolo d'Italia« objavlja članek, v katerem piše o ganljivem junaštvu vojaka Giuseppeja Presata, ki je bil odlikovan s kolajno za vojaške zasluge. List piše med drugim: »Presato je moral ponesti svojemu poveljniku pismen ukaz. Ko se je bližal svoji edinici, je padla blizu njega granata, ki mu je odtrgala obe roki. Z ustmi je dvignil povelje in ga tako kljub strašnim ranam prinesel svojemu poveljniku ter tako izvršil svojo vojaško dolžnost. To je izreden vzgled, pa tudi izreden nauk za one, ki o tem mnogo govorijo.«

Aretacije v Siriji

Beirut, 4. okt. br. (Stefani) Agenti angleške vlade so v zadnjem času skušali pridobiti prebivalstvo v Siriji za odpor proti Italiji in so si posebno prizadevali, da bi

sklep sprejet od vsega vojnega kabineta. Po izjavi predsednika vlade bo bržkone prišlo do razprave o vodstvu vojne. Bombardiranje Londona bo verjetno eno izmed ostalih vprašanj o katerih bo razpravljajal spodnji dom.

onemogočili delovanje italijanske komisije za izvedbo premirja, ki se že nekaj časa mudi v Siriji. Tudi angleške radijske postaje so vedno znova širile govorice, da so Italijani ob tej priliki stavili oblastem v Siriji zahteve, ki niso v skladu s sporazumom o premirju.

Sedaj pa je policija v Siriji izsledila angleške agente. V Beirutu je aretirala več višjih funkcionarjev in drugih ljudi, med njimi poverjenika francoskega finančnega ministrstva, načelnika diplomatskega oddelka pri francoskem komisariatu in podravnatelja tobačne monopolne uprave. Osumljen je bil sodelovanje z angleškimi agenti tudi neki francoski pooblaščen minister, ki je bil še pred kratkim dodeljen komisariatu, a so ga prav te dni poklicali nazaj v Francijo.

Francoski visoki komisar v Siriji pa je izdal poseben proglas na prebivalstvo, v katerem ga poziva, naj ostane mirno in naj nikar ne naseda tendencioznim vestem angleških agentov in radijskih postaj.

Sunerjev obisk

Madrid, 4. oktobra. AA. (DNB.) Španski listi še pišejo o potovanju Serrana Sunerja v Nemčijo in Italijo. V Madridu poudarjajo, da so vezi Španije z Nemčijo in Italijo jasne in nedvoumne. Listi pišejo, da so se razočarali vsi tisti, ki so pričakovali, da se bo Sunerjevo potovanje zaključilo s senzacijami. Pač pa je to potovanje še enkrat potrdilo iskreno prijateljstvo, ki veže Španijo z državama osi. Ob koncu piše list »Madrid«: Italijansko sodelovanje je logična posledica poudarjanja narodnih koristi in sodelovanje Španije je popolnoma v duhu tistih razgovorov ki so se razvijali v Berlinu in Rimu.

Weygand poveljnik v Dakarju

Zeneva, 4. oktobra. AA. (DNB) Po poročilih iz Vichyja je francoski kabinet razpravljajal na včerajšnji seji o funkciji generala Weyganda, ki je pred kratkim postal vrhovni poveljnik vse francoske Afrike. General Weygand je dobil tako v vojaškem kakor diplomatskem pogledu generalna pooblastila. Njegov sedež bo Dakar. Kakor je znano, se je odhod generala Weyganda odložil zaradi letalske nesreče, pri kateri se je nekoliko, pobil. Weygand se odpelje v Afriko v začetku prihodnjega tedna.

Marseille, 4. okt. AA. (Havas.) General Vuillemin, ki je bil prej vrhovni poveljnik francoskega letalstva odhaja v pokolj in se je včeraj poslovil od svojih tovarišev,

Angleška vojna poročila

Po razmeroma mirni noči spet vroč dan z več alarmi

London, 4. okt. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi naslednji komunikacije: Sovražni letalski napadi na Anglijo so imeli preteklo noč manjši obseg nego v prejšnjih nočeh. Vlado je izredno neugodno vreme za letalske operacije. Napadi so bili omejeni skoro popolnoma na London, nekaj bomb pa je bilo vrženih tudi na druge dele južnozahodne Anglije in na dve točki južnozahodne Anglije. Vsi ti napadi so povzročili malo škode in število človeških žrtev je zelo majhno.

London, 4. okt. br. (Reuter.) Davi so nemška letala znova skušala približati se Londonu. Vreme je bilo neugodno. Zato pri teh akcijah tudi ni sodelovalo mnogo nemških letal. Angleški lovci so Nemce ustavili že vzdolž obale ter so se zapletli z njimi v več spopadov. Pri nekem takim spopadu ob angleški vzhodni obali je bilo sestreljeno nemško letalo, ki je padlo v morje.

Popoldne je imela prestolnica dva letalska alarma. Pri obeh se je čulo v središču mesta silovito streljanje protiletalskega topništva. Pri obeh napadih so zopet najbolj trpela londonska predmestja. V prvem napadu sta bili vrženi dve eksplozivni bombi na neko vzhodno predmestje. Stiri hiše so bile močno poškodovane in do poznega popoldneva se 8 ljudi še ni posrečilo izklopiti izpod ruševin, ki pokrivajo zaklonišča. V drugem napadu so nemška letala metala bombe na severni del Londona. Težka eksplozivna bomba je padla na vrt neke hiše ter izkopala veliko žrelo, hiša sama pa je bila razdejana.

Ob reki Temzi izven Londona je nemško letalo vrglo 10 bomb, toda posebna škoda ni bila povzročena.

Nemški streljavnici so danes napadli dve mest v južnozahodni Angliji. Eno izmed mest je napadlo šest streljavnicev. Starinski grad v mestu in več hiš je bilo razdejanih. Pri tem je bilo več ljudi ubitih in ranjenih, več drugih pa je še v zakloniščih pod ruševinami.

Dopolne so nekaj sovražnih letal opazili nad Liverpoolom in okolico, pa tudi nad nekaterimi mesti v notranjosti severozahodne Anglije.

London, 4. okt. s. (CBS.) Čeprav uradni podatki o današnjih nemških letalskih napadih še niso na razpolago, se zdi, da so nemška letala popoldne napadla tudi središče Londona. V središču mesta so čuli izredno močno streljanje protiletalskega topništva in detonacije eksplozivov.

Pri enem izmed obeh današnjih napadov na London so prvič opazili orjaški nemški bombniki, ki je letel v spremstvu več lovskih letal.

London, 4. okt. s. (Reuter) Proti večeru je bil v Londonu tretji letalski alarm.

Kralj Jurij komaj ušel smrti

London, 4. okt. s. (Reuter) Sredi letalskega alarma je danes popoldne kralj Jurij v spremstvu komisarja za zaščito Londona admiral Evansa obiskal zaklonišča v vzhodnem Londonu. Kralj si je ogledal

tudi javno preskrbovališče za one, ki so zaradi nedavnih letalskih napadov izgubili domove.

London, 4. okt. s. (CBS) Kralj Jurij bi bil popoldne skoro postal žrtev letalskega napada. Ko se je vozil skozi središče Londona, je padla eksplozivna bomba v bližino zaklonišča, v katero se je kralj zatekel skupno z admiralom Evansom, ko je bil dan znak za nevarnost letalskega napada.

Napadalne akcije angleških bombnikov

London, 4. okt. s. (Reuter.) Letalsko ministrstvo objavlja, da so večeraj angleški bombniki pod zaščito nizkih oblakov izvršili več napadov na pristanišča in druge objekte v pokrajini, zasedenih od nemške vojske. Predvsem so bila napadena pristanišča od Rotterdamu do Dunkerquea. Nadalje je bil pri Dunkerqueu napaden konvoj 12 nemških trgovskih ladij, ki jih je spremljalo več vojnih ladij. Angleška letala so napadla ladje iz nizke višine z eksplozivnimi bombami, vendar zaradi oblakov niso mogla ugotoviti učinkov.

V Rotterdamu sta bila bombardirana dva glavna bazena v dokih. Nekaj angleških letal je prodrlo ob reki Maas do Huesdena ter napadlo 50 tovornih čolnov. Eno izmed angleških letal je bombardiralo velike železarne pri Weselu v zapadni Nemčiji.

Ponoči se je vreme tako poslabšalo, da niso mogla izvršiti angleška letala nobene napada.

Obstreljevanje konvoja v Kanalu

London, 4. okt. s. (Reuter) Davi zgodaj so nemški težki topovi preko Kanala obstreljevali konvoj angleških ladij, ki je plul skozi Doversko ožino. V zaščito pred letalskimi napadi so bile ladje opremljene z balonsko zaporo, nenadoma pa so pričeli streljati nemški težki topovi. Oddani sta bili dve salvi, vsaka po tri strele. Nato je obstreljevanje prenehalo.

Nova javna zaklonišča

London, 4. okt. s. (Reuter) Z vladno uredbo je bilo danes odredeno, da smejo oblasti po lastni uvidenosti v vsaki zasebni hiši ali zgradbi ustanoviti javna protiletalska zaklonišča ter določiti, kdaj morajo biti odprta in koliko oseb jih sme uporabljati.

Viharno vreme v Kanalu

London, 4. okt. br. (Reuter) Iz Dobra poročajo, da je bilo davi morje v Doverski ožini nemirno in da je vel vihar veter od jugozapada.

Starejši ameriški tanki za Anglijo

Windsor, 4. okt. AA. (Reuter). Včeraj popoldne je kanadsko morje prekrčilo 24 ameriških tankov, ki bodo poslani v Veliko Britanijo. To je del 200 tankov starejše znamke, ki bodo vsi poslani v Anglijo.

Nemška vojna poročila

Napadalne akcije nemškega letalstva so se nadaljevale kljub slabemu vremenu — Zastoj v angleških poletih nad Nemčijo

Berlin, 4. okt. br. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo davi naslednje poročilo:

Povračevalni napadi na London in druge važne vojaške objekte v južni in srednji Angliji so se kljub neugodnemu vremenu nadaljevali. Pri napadu na neko tovarno v severozahodnem Londonu je nastala eksplozija in takoj nato se je iz zadetega objekta dvignil visok plamen proti nebu. V Coventryju in Chestru so skupine naših letal uspešno bombardirale dve tovarni orožja. Bombe so razdejale montažne dvorane in stroje. Drugi napadi so bili namenjeni letališčem na področju Londona in letališču v St. Ivesu v Cornwallu. Tam so bili razdejani hangarji in drugi objekti, vzletišče ter več letal na njem. Posebno učinkovit je bil napad na vojaško taborišče v Chequersu. Bombe so tam padale med vojaštvo. Del objektov taborišča je zgorel. Nekoliko severno od Londona so bili učinkovito bombardirani železniški transporti. Razpršena je bila kolona tovornih avtomobilov.

Nasproti tem nemškim letalskim napadom je akcija angleškega letalstva proti Nemčiji in zasedenemu ozemlju tako ponovi kakor podnevi popolnoma zastala. Le neko osamljeno angleško letalo je napadlo neko tovarno v zapadni Nemčiji, ne da bi napravilo kaj škode. Nekaj letal je prodrlo do norveške obale. Bombe, ki so jih letala odvrkla, so ostale brez uspeha. Pri teh napadih so naša letala sestrelila eno sovražno.

Včeraj podnevi

Berlin, 4. okt. br. (DNB) Nemški listi poročajo, da je nemško letalstvo izvajalo večeraj ves dan izredno hud pritisk na London in južnozahodno Anglijo. London je bil večeraj 6 krat alarmiran.

Danes dopoldne so se nemški letalski napadi, ki so v pretekli noči nekoliko popustili, nadaljevali z novo srditostjo kljub tako neugodnemu vremenu.

Dvomeščna bilanca letalskih bojev

Berlin, 4. okt. AA. (DNB) Od začetka poostrenih napadov nemškega letalstva na Anglijo, t. j. od drugega tedna meseca avgusta pa do danes so nemška letala zbila 2.400 britanskih letal. Nemško letalstvo je doseglo največje uspehe v tednu od 12. do 18. septembra s 643 zbitimi sovražniškimi letali ter v tednu od 2. do 8. septembra s 441 zbitimi letali. Najstrditeljski letalski boji so se vršili 7. in 27. septembra, ko so Angleži izgubili 274 letal, Nemci pa 107.

Berlin, 4. oktobra. AA. (DNB) Tukajšnji pristojni krogi so objavili podatke o izidih delovanja angleških letalskih sil nad Nemčijo in to od 1. septembra do 30. septembra. V tej dobi so Angleži izvršili 1.471 napadov iz zraka in vrgli vsega 7.542 bomb.

Brezuspešnih je bilo 48% teh napadov, ker so bombe padle na odprto polje. Od vseh napadov je bilo 50,4% vsmerjenih na nevojaške cilje kakor na primer na delavska poslopja, na šole, na cerkve, na bolnišnice itd. Med temi napadi je bilo ubitih več oseb.

Zastopniki tujega tiska v Nemčiji so večkrat imeli priliko, da so se v Berlinu, Hamburgu, Hannoveru in zapadni Nemčiji prepričali o neizmislivosti angleških nočnih napadov iz zraka.

120.000 ljudi v Londonu brez strehe

Washington, 4. okt. br. (Stefani) Ameriški listi mnogo poročajo o razdejanju, ki ga povzročili nemški bombniki v Londonu. Med drugim navaja danes »New York Herald Tribune«, da je v Londonu sedaj že 120.000 ljudi brez strehe. Oblasti so jih morale razmestiti po hotelih in javnih protiletalskih zakloniščih.

Nemške bombe na irsko ozemlje

Berlin, 4. oktobra. AA. (DNB). Na pristojnem mestu izjavljajo, da se je nenadno ugotovilo, da so bile bombe dejansko iz nemških letal vržene na irsko ozemlje, vendar je do tega prišlo po pomoti. S pre-

Iz Južne Amerike

Pogajanja za argentinsko-brazilsko gospodarsko sodelovanje — Vojaški režim v Paragvaju

Rio de Janeiro, 4. okt. br. (Stefani.) Včeraj so se tu pričela pogajanja za novo ureditev trgovskega prometa med Argentino in Brazilijo. Pogajanja bodo trajala dober teden dni.

Vodja argentinske delegacije Suza Costa je dal novinarjem daljšo izjavo, v kateri je naglasil, da se gospodarstvi Argentine in Brazilije med seboj izpopolnjujeta. Sprito vojne je Argentina izgubila velika tržišča na evropskem kontinentu. Zlasti je popolnoma zastal izvoz njenih kmetijskih pridelkov. Podobna usoda je doletela tudi Brazilijo; zato je potrebno čim tesnejše sodelovanje obeh sosednih držav, ker na drugačen način ni mogoče preprečiti gospodarske katastrofe ki bi ju lahko zadela. Argentina bo v Brazilijo izvažala svoje žito, a prevzemala od nje pridelke, predvsem kavo in riž.

Assuncion, 4. okt. j. (TOP.) Vsi liberalni ministri paragvajske vlade so podali ostavko na svoje položaje. V vladi bodo zaradi tega izvršene obsežne prepuščaje. Na mesta odstopivših ministrov bodo imenovane vojaške osebnosti ter nekaj mlajših

iskavo se je ugotovilo, da je nemški bombnik, ki je zmetal imenovane bombe, izgubil orientacijo. Na podlagi teh ugotovitev je nemška vlada izrazila irski vladi v Dublinu obžalovanje zaradi incidenta in sporočila, da je pripravljena poravnati škodo.

Švedski protest v Londonu

Stockholm, 4. okt. AA. (DNB.) Ker je bilo neizpodbitno ugotovljeno, da so bombe, ki so padle na Malmö, angleškega izvora, je švedski poslanik v Londonu vložil protest svoje vlade. Švedsko zunanje ministrstvo je objavilo poročilo, ki pravi, da je švedski poslanik v Londonu protestiral pri angleški vladi in zahteval, da se naj odredi, da bi se slični dogodki več ne ponovljali. Švedski poslanik je tudi zahteval odškodnino.

Podaljšanje letnega časa

Berlin, 4. oktobra. AA. (DNB) V uradnem listu nemškega rajha z dne 4. oktobra je bila objavljena uredba ministrskega odbora za obrambo rajha o podaljšanju letnega časa v Veliki Nemčiji in v priključnih vzhodnih pokrajinah.

Likvidacija

Rotterdam, 4. okt. AA. (Stefani) Tri nizozemske armade, ki so bile po ustavitvi sovražnosti spremenjene v milico, bodo delno demobilizirane v teku prve polovice meseca oktobra. Od te nizozemske milice jih bodo 39.000 uporabili še naprej za obrambo, 5000 jih bodo poslali v Nemčijo, kjer bodo sodelovali pri javnih delih, ostale skupine pa bodo poslali v Francijo na poljedelska dela. 150 oficirjev bodo uvrstili v policijsko službo.

Razstava nemške arhitekture v Beogradu

Beograd, 4. okt. p. Pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ter pod zaščito nemškega zunanjega ministra Ribbentropa in propagandnega ministra Göttelea bo, kakor je bilo objavljeno, jutri v nemškem paviljonu na beograjskem velesejmu slovesno otvorena razstava nemške sodobne arhitekture. Danes ob 15. so si razstavo ogledali beograjski novinarji. Pozdravil jih je najprej tiskovni ataše nemškega poslanstva dr. Berge, nakar je profesor Hettlager, prvi sodelavec slovitega znanstvenika in generalnega inspektorja za javna dela v glavnem mestu Nemčije prof. Speers, obrazložil razstavljene modele moderne nemškega stavbarstva. Jutrišnji slovesno otvoritev razstave bo prenašal tudi beograjski radio.

Predavanje za berlinske Jugoslovence

Berlin, 4. okt. AA. (DNB) Snoči je v prostorih nemško-jugoslovanskega društva v Berlinu predaval dr. Petersen o štiriletnem nastru. Njegovo predavanje je bilo izčrpano in zelo zanimivo. Govoril je o ciljih štiriletnega načrta in o doseženih uspehih. Predavanju so prisostvovali vsi jugoslovanski novinarji v Berlinu, več članov jugoslovanskega poslanstva ter mnogi članovi društva.

Napredovanje šefa Centralnega presbiroja

Beograd, 4. okt. AA. S kraljevim ukazom je povišan v 2-2 Predrag Milojević, šef centralnega presbiroja v 3-1.

Sprejemi na sovjetskem poslanstvu v Beogradu

Beograd, 4. okt. AA. Poslanštvo SSSR v Beogradu nas je zorošilo za s'ledečo objavo: Pooblaščen predstavništvo SSSR sporoča, da se njegovih prostorih nahajajo v ulici kralja Miljutina št. 6. Delovni čas predstavništva je od 9. do 14. in od 15. do 18. vsak dan razen nedelje in praznikov. Srečanje v konzularnih poslih je možen v ponedeljkih, središčih in petkih od 11. do 13. ure.

Huda železniška nesreča v šumadiji

Beograd, 4. okt. p. Davi se je med postajama Kustatak in Glibovac na progi Beograd—Niš pripetila huda železniška nesreča. Potniški vlak, ki je odšel iz Niša popolnoma, je trčil skupaj s tovornim vlakom, pri čemer sta bila dva potnika ubita, štiri hudo ranjeni, 8 pa lažje. Na mesto nesreče je prišla uradna komisija, da ugotovi krivdo.

Iz sodniške službe

Beograd, 4. okt. p. Premješčen je za sodnika k okrožnemu sodišču v Ljubljani Valentin Bidovec, sodnik sreskega sodišča v Radovljici. Upokojen je sodnik okrožnega sodišča dr. Josip Tombak v Murski Soboti. V 2. pol. skupino 1. stopnje sta napredovala sodnika vrhovnega sodišča v Ljubljani dr. Avgust Munda in dr. Pichler.

politikov, ki veljajo za osebne privržence predsednika paragvajske republike Moriniga.

Notranji minister polkovnik Paredes je imel po radiu govor, v katerem je obrazložil novi vladni program. Naglasil je, da bo nova vlada nadaljevala veliko reformno delo, ki ga je započel bivši prezident Estigarribia. Aktivno bo v politično življenje v bodoče posegla tudi vojska, ki ne bo služila več zgolj narodni obrambi. Paredes je naglasil, da si bo vlada prizadevala ustvariti mirne pogoje za napredek gospodarstva ter da bo uredila socialno življenje na temeljih pravičnosti ter zavesti skupnosti.

Nevtralnost Čila

Santiago de Chile, 4. oktobra. AA. (DNB) Zunanji minister je izjavil na današnji seji vlade in predsednikov političnih strank ljudske fronte v zvezi z berlinskim paktom, da bo republika Čile še naprej popolnoma nevtralna. Vlada bo onemogočila nevtralnost navzlic zbliznanju in tesnemu sodelovanju z vsemi drugimi ameriški državami.

Aretacije angleških državljanov v Rumuniji

Odnosaji med Londonom in Bukarešto so vedno bolj napeti — Rumuni demantirajo inozemske trditve

Bukarešta, 4. okt. s. (Reuter) Rumunska policija je danes objavila, da je pogrešani angleški državljani Miller v njenih rokah. Policijske oblasti pa niso povedale, kje je. Uradniki angleškega poslanstva dostoj se niso imeli prilike, da stopijo z njim v stik. Za drugim angleškim državljanom, 60letnim Percyjem Clarkom, še vedno ni nobenega sledu.

V angleških krogih naglašajo z vsem poudarkom, da se rumunska vlada ne bo mogla odtegniti odgovornosti, ako se potrdijo vesti glede ranjanja z aretiranci.

Bukarešta, 4. okt. AA. (Rador) V inozemskem tisku se širijo razne tendence in netočne vesti o aretacijah angleških državljanov v Rumuniji. Rumunski uradni krogi izjavljajo, da so bili ti angleški državljani aretirani, ker je njihovo zločinsko delovanje popolnoma ugotovljeno.

Ker so se širile tudi govorice, da se je s temi Angleži slabo postopalo, izjavljajo v Bukarešti, da so te govorice popolnoma neresnične. Ti angleški državljani so bili aretirani, ker je bilo ugotovljeno, da so izvajali sabotažo. Preiskava se nadaljuje, vodi jo pa sam pravosodni minister, ker vsi žele, da bi se zadeva čim prej in čim bolj razsvetlila. Pri tem poudarjajo, da je angleški generalni konzul lahko obiskal zaprte Angleže, kjer je lahko ugotovil, da postopajo z njimi po pravih človečnosti.

Rumunski uradni krogi izjavljajo, da se general Antonescu in legionarska Rumunija zavedata predvsem koristi Rumunije, pri tem pa upoštevata pravice in dostojanstvo države. Zato postopajo vsi človečanski, toda odločno proti tistim, ki so kaj zagrešili. Preiskava se nadaljuje in se bo nadaljevala po predpisih rumunskega pravo-vojske.

Bukarešta, 4. okt. j. (A. R.) V Ploestiju je bil aretirani major Constantinescu ter odveden v neki zapor v Bukarešti. Pri hišni preiskavi so našli na njegovem stano-

novanju zažigalne bombe. Constantinescu je priznal, da je bil v zvezi z angleškimi agenti.

Bukarešta, 4. okt. j. (Reuter) Rumunska policija je v petrolejskih okrožjih ponovno aretirala več visokih uradnikov ter dva Angleža, ki so jih osumili, da sta bila agenta angleške tajne službe.

V Rumuniji ni nemškega vojaštva

Bukarešta, 4. okt. AA. (Rador.) V tujem tisku so se razširile vesti, po katerih so v pokrajini okoli Galaca nemški vojaški oddelki. Rumunski uradni krogi izjavljajo, da tam ni nobenih oddelkov, ne da se mudi tam nekaj članov nemške narodne socialistične stranke, ki imajo nalogo, da sodelujejo pri odhodu Nemcev iz Besarabije.

Sodelovanje nemške narodnostne skupine

Bukarešta, 4. okt. AA. (DNB). Vodja nemške narodnostne skupine v Rumuniji Andreas Schmitt naglašja v proglasu na rumunske Nemce, da je stališče nemške narodnostne skupine do rumunske države določeno z dejstvom, da se je Rumunija pod legionsko vladavino popolnoma pridružila političnemu sistemu pod vodstvom Nemčije. Zato je dolžnost nemške narodnostne skupine, da z vsemi silami podpre rumunsko državno vodstvo pri izvajanju njegove težke naloge. General Antonescu, pravi dalje proglas, je obljubil, da se bo v rumunski vojski ravnalo z Nemci takko, kakor je v skladu s prijateljskim razmerjem do nemškega naroda. General Antonescu je odredil amnestijo za vse Nemce, ki zaradi nejasnega položaja niso izpolnili svoje vojaške obveznosti.

Židje izločeni iz veletrgovine z živili

Zakonska uredba vlade — Nanaša se tudi na podjetja z židovskim kapitalom — V veljavo stopi uredba takoj

Beograd, 4. okt. AA. Kr. vlada je predpisala uredbu o ukrepih, ki se nanašajo na žide glede vodstva trgovin s predmeti ljudske prehrane. Besedilo uredbe se glasi:

Čl. I. 1. Trgovski obrati, ki se bavijo z nakupom in prodajo predmetov ljudske prehrane na debelo brez ozira na to, ali so njihovi lastniki fizične ali pravne osebe, spadajo pod revizijo, ako so lastniki obratov židje.

2. Kot obrate židov je treba smatrati vse tiste obrate, katerih lastniki ali solastniki so bili na dan, ko je stopila v veljavo ta uredba, židje ali če je kapital v celoti ali pa po večini v rokah židov.

3. Delniške družbe, družbe z omejeno zavezo in zadruge se bomo smatrale kot židovske tedaj, če so židovske, kakor tudi tedaj, če so uprava, ravnatelji in prokuristi družbe oz. zadruge povečini židje.

4. Revizijo bodo izvršile splošne upravne oblasti druge stopnje, oz. uprava mesta Beograda na svojem področju.

Člen II. 1. Pristojna oblast iz člena I. točke 4. te uredbe bo izdala ukrep, s katerim se bo trgovinskim obratom, ki spadajo pod revizijo v smislu člena 1., prepovedalo nadaljnje obratovanje ali pa jim dovolilo nadaljevati z delom.

2. Proti temu sklepu ni pravnega leka niti upravnosodnega postopka kakor tudi ne zahteve po nadomestitvi škode.

3. Na podlagi sklepa o prepovedi nadaljevanja dela trgovskih obratov iz člena I. točke 1. te uredbe se bo pooblastilo oz. dovoljenje za izvrševanje zadevnega obrata odvzelo in obrat bo po uradni dolžnosti črtan iz trgovskega registra. Pristojna oblast, ki bo izdala odlok o prepovedi nadaljnega dela, bo določila zadevnim obratom primeren rok za likvidacijo tekočih poslov, ki pa ne more biti daljši kakor dva meseca.

4. Pristojna sodišča bodo na podlagi poročila pristojnih oblasti o prepovedi nadaljnega delovanja po uradni dolžnosti izvršila izbris v trgovinskem registru tistih obratov, katerim je bilo po točki 1 tega člena prepovedano nadaljnje obratovanje.

Člen III. 1. Pri izdajaljskih podjetjih, ki se bavijo z izdelovanjem predmetov ljudske prehrane in jih je treba v smislu točke 2. in 3. člena I. te uredbe smatrati kot židovske, lahko postavi ban (upravnika mesta Beograda) na stroške podjetja komisarija, ki bo imel nalogo skrbeti za pravilno delovanje podjetja.

2. Ukazi, ki jih bo komisar izdal pri upravljanju svoje naloge, so obvezni za upravo in osebe podjetja.

3. Uprava in osebe podjetja so dolžni dajati komisarju na njegovo zahtevo vsa potrebna pojasnila in mu omogočiti pregled poslovnih knjig, dokumentov in korespondence podjetja, kakor tudi poslovnih prostorov. Komisar je dolžan varovati kot službeno tajnost vse podatke, katere je izvedel pri izvrševanju svoje dolžnosti.

Člen IV. 1. Kdor bi v nasprotju z odlokom pristojne oblasti glede prepovedi nadaljnega delovanja trgovinskih obratov iz člena I. te uredbe nadaljeval z delom v prepovedanem obratu, bo kaznovan z zapornim do 2 let in globo do 500.000 din.

2. Z isto kaznijo bodo kaznovani židje, ki uporabljajo druge osebe kot navidezne lastnike in upravnike za izvrševanje trgovskih poslov z predmeti ljudske prehrane na debelo, kakor tudi osebe, ki jim omogočajo, da na temelju njihovih pravic opravljajo take trgovinske posle.

3. Kazni izrekaajo redna sodišča.

4. Pobrane denarne kazni gredo v korist banovinskega sklada za podpiranje strokovnih šol iz § 406 obrtnega zakona. oz. v korist ustrežajočega sklada na področju uprave mesta Beograda.

Člen V. 1. Splošne upravne oblasti prve stopnje lahko pošljejo osebe, ki v nasprotju z odlokom pristojne oblasti glede prepovedi nadaljnega delovanja v trgovskih

obratih iz čl. I. te uredbe nadaljujejo z delom v prepovedanih obratih, na prisilno bivanje v drug kraj, osebe pa, ki so bile že enkrat pravomočno obsojene zaradi dejanj iz čl. IV. točke 1. te uredbe, pa lahko pošljejo razen na prisilno bivanje tudi na prisilno delo.

2. Glede pošiljanja na prisilno bivanje in na prisilno delo se bodo uporabljali skladni predpisi uredbe o pošiljanju brezvestnih spekulantov na prisilno bivanje in prisilno delo.

Čl. VI. Od dneva, ko stopi v veljavo ta uredba, se ne bodo izdajala židom niti družbam z židovskim kapitalom pooblastila ali dovolila za izvrševanje trgovskih poslov z predmeti ljudske prehrane na debelo.

Čl. VII. Uredba stopi v veljavo z dnem, ko bo objavljena v službenih novinah.

★

Odslej samo dva brezmesna dneva

Da se izenačijo brezmesni dnevi na ozemlju vse države, je ministrski svet na predlog trgovskega ministra dr. Andreasa izdal uredbu o izpremembi uredbe o štednji z živili. Odradba se glasi:

Člen prvi uredbe o štednji z živili se spre- meni in se glasi: Četrtek in petek so določeni v vsi državi kot brezmesna dneva. Ta dneva je prepovedana vsaka prodaja svežega telečjega, govejega in svinjskega mesa na drobno. Restavracije, javne kuhinje itd. ne smejo ta dneva postreči z jedmi iz teletine, govedine in svinjetine. Prepoved ne velja za močnjane, jezik, pljuča, srce, jetra, ledvice, vampe, vranice i. sl. telet, goveda in svinj.

Ta uredba stopi v veljavo, ko jo objavijo službene novine.

Po dosedanjih predpisih smo imeli tri brezmesne dneve, namreč sredo, četrtek in petek, kar pa je veljalo le na ozemlju izven banovine Hrvatske, kjer sta predpisana samo dva brezmesna dneva, ker hrvatski ban ni razširil na banovino Hrvatsko zadnje uredbe, s katero so bili predpisani trije brezmesni dnevi. Z novo uredbu se predpisi v vsi državi izenačijo.

Mati Pavla Radića umrla

Zagreb, 4. okt. o. V Trebarju, rojstnem kraju bratov Radićev, je v pretekli noči umrla mati v Narodni skupščini umorjenega hrvatskega narodnega prvaka, poslanca in bivšega ministra Pavla Radića. Pokojna Ana Radićeva je dosegla 78 let. Pogreb bo jutri dopoldne.</

Naši kraji in ljudje

Smrt dveh mladih ljudi v velenjskem ribniku

Utonila sta dva uslužbenca elektrarne

Šoštanj, 4. oktobra. V sredo dopoldne se je na velenjskem ribniku odigrala žalostna igra, ki nam jo pravi kronika. V globini ribnika sta ugasnili dve mladi življenji: 30 letni Janko Ulrih, strojnik velenjske elektrarne in 26-letni Franc Kvartič, uslužbenec istega podjetja.

Kvartič, ki je bil znan kot vnet lovec in je skoro ves svoj prosti čas posvečal lovu, je deževno jutro zvalilo k ribniku nad divje raje. Bilo je okrog desetih dopoldne. Kvartič je hodil okrog ribnika in nekajkrat ustrelil v zrak, kjer so frfotale raje. Nato se je vsedel v čoln in zavozil po vodi, da bi pobral z gladine mrtve ali ranjene raje in se od tam katero ustrelil. Janko Ulrih, ki je bil tisto dopoldne kot strojnik v službi, je prišel med tem časom k ribniku zapirat črpalko, ki daje elek-

trarni vodo. Ko je opravil svoj posel in stopil iz kabine, je opazil, kako se je Kvartič nenadoma zvrnil čoln in kako se je nesrečni lovec začel potapljati. Rešiti Kvartiča, to je bila gotovo prva Ulrihova misel. Takoj se je pognal v vodo. Redki ljudje, ki so gledali te prizore, so videli, kako je Ulrih preplaval kakih 20 metrov od brega do čolna in dosegel potapljajočega se Kvartiča. Več trenutkov je trajala obupna borba reševalca s ponesrečencem. Kljub vsemu naporu se Ulrihu ni posrečilo rešiti tovariša. Ves izčrpan se je Ulrih obrnil nazaj proti bregu. 4 metre pred obalo pa se je začel tudi on potapljati in klicati na pomoč. Ko so prihiteli prvi ljudje k bregu, sta že oba ležala v globini, nad katero se je počasi pomikal čoln brez lovca pa tudi brez njegovega reševalca.

Ljudje, ki so se v vedno večjem številu zbirali ob ribniku, so takoj pričeli z žalostnim opraviлом reševanja ponesrečenca. Čez pol ure so potegnili iz vode Ulriha. Nobena, še tako izdatna pomoč ni več mogla vrniti življenja mlademu strojniku. Iskanje Kvartičevega trupla je bilo težavnejše in so ga potegnili iz vode šele ob petih popoldne.

Smrt obeh je napravila po vsej Saleški dolini globok vtis. Posebno sočustvovanje vzbuja tragična smrt Janka Ulriha, ki je sredi svoje že itak naporne službe pohitel tovarišu v poslednjem trenutku na pomoč. Pokojni Kvartič je bil sin trgovca in posestnika v Stari vasi, Ulrih pa upokojevega rudarja v Pesju. Janko Ulrih je bil navdušen član velenjske rudarske godbe in pevovodja pevskega društva »Zarje« v Pesju. — Družinam obeh pokojnikov izrekamo globoko sožalje!

Roganov tovariš pred celjskimi sodniki

Franc Knez je bil zaradi roparskih napadov, vlomov in tatvin obsojen na 18 let robije in 5 let prisilnega dela

Celje, 4. oktobra. Pred petletskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal danes 28-letni, že štirikrat predkaznovani razbojnik Franc Knez, pristojen v Mežico in brez stalnega bivališča. Knez je bil tovariš ustreljenega zloglasnega razbojnika Alojzija Rogana.

Knez je lani v noči od 21. na 22. julij skupno z Alojzijem Roganom, Milanom Pešo in Karlom Kupnikom izvršil roparski napad na Franca Zigerta v Plešivcu blizu Škal pri Velenju. Razbojniki, ki so bili oboroženi z noži, so Zigertu zvezali roke in mu zamašili usta, nato so ga pa oropali. Vzeli so mu 700 din vredno lovsko puško s 5 naboji, 240 din vreden zlat prstan, 50 din vreden dežnik, 60 din vredne ročnice, denarnico s 140 din gotovine, 30 din vreden kuhinjski nož in lonec sladkorja.

V prihodnji noči je Knez v isti zločinski družbi izvršil roparski napad na Antonijo Pečolerjevo v Legnu pri Slovenjem Gradcu ter ji vzel okrog 1.150 din gotovine, 50 din vreden dežnik, 40 din vredno orožje in nekaj sira. Ko je Pečolerjeva pobegnila, so razbojniki streljali na njo in na Antona Blodnika z lovsko puško.

Dalje je izvršil Knez lani v Roganovi, Peševi in Kupnikovi družbi še naslednje zločine: V noči na 19. julija so ukradli posestnika Francu Kranjcu pri Sv. Primožu na Pohorju okrog 500 din vredno svinjo. V isti noči so v isti vasi vlomili v klet posestnika Ferdinandu Uraha ter mu odnesli 30 l jabolčnika in lonec. V noči na 25. julij so ukradli Juriju Ledinku pri Sv. Lovrencu na Pohorju oblek, perila in obutve v vrednosti okrog 2.000 din. V noči na 19. julij so poskusili vlomiti v shrambo župnika Ivana Dolinarja pri Sv. Primožu na Po-

Na razstavi Ljuba Ravnikarja

Ljuba Ravnikar: Iz okolice Jesenic (desno) in Apnenica, akvarela

V Obersnelovi galeriji na Gosposvetski cesti zbujata razstava mladega slikarja Ljuba Ravnikarja veliko zanimanje. Razstava, katere ogled je brezplačen, poseja vse dni mnoge obiskovalce, ki so polni hvale za slikarjevo resno umetnost. Posebno se odlikuje Ravnikar v akvarelski tehniki, v kateri je pravi mojster in spajajo nekatera njegova tovrstna dela med naše najboljše akvarele.

Ravnikar pa se mnogo ukvarja tudi z mladinsko sliko, naj si bo kot ilustracija ali samostojno likovno delo. V tem pogledu mu gre prednost, saj doslej se še noben slovenski slikar ni ukvarjal tako resno z mladinskim slikarstvom in se toliko poglavlno v otroško domišljijo. Razstava ostane odprta le še čez nedeljo, zato opozarjamo vse ljubitelje umetnosti, da si jo pravočasno ogledajo.

horju, v noči na 22. julij pa na podstrešje Ivana Lambazarija v Plešivcu pri Škalah, a so bili obakrat pravočasno prepovedani.

Knez je lani 13. julija izvršil vlom na Dobrovi pri Ljubljani ter odnesel Ivanu Arničju okrog 350 din gotovine in 300 din vreden suknjič. Heleni Arničevi 350 din, Ivani Arničevi pa 390 din gotovine. Do dneva aretacije to je do 4. junija letos, se je iz delomrznosti potepal okrog in je beračil. Vse Knezovo dosedanje življenje kaže, da je Knez nevaren za javno varnost.

Franc Knez je bil obsojen na 18 let robije in trajno izgubo častnih pravic, po prestopu kazni pa na oddajo v prisilno delavnico za dobo 5 let.

Kazen za kolesarjevo smrt

Ljubljana 4. oktobra. Pred sodnikom poedincem okrožnega sodišča, dr. Leom Pompeom je bila razprava proti šoferju Viljemu Linkeju iz Škofje Loke. Linke je bil tožen, da je 14. maja letos na državni cesti od Mednega proti Jeperci s svojim težko naloženim tovornim avtomobilom s preveliko hitrostjo in ne da bi bil dajal potrebne znače za prehitavanje tako neprevidno prehitaval voz, ki ga je vodil Peter Megušar da je s svojim avtomobilom podrl naspoti mu vozečega kolesarja Franca Pavca. Vozilo je nesrečnega kolesarja zrazilo in ga vlečlo s seboj še kakih 8 m ter ga nato odbilo s takšnimi poškodbami na glavi, da je Pavca kmalu za tem umrl.

Obtoženi šofer je krivdo zanikal in zvrčal odgovornost za karambol na nesrečnega pokojnika. Češ da se je oziral na okoli in da je njegov avtomobil onazil šele, ko je bil že tik pred njim. Zato da je zaletel naravnost v njegovo vozilo. Ne da bi bil izkoristil možnost, umakniti se boli na desno, ker je imel baše še kak meter betonirane ceste na razpolo in v vrhu tega še na kraju stezo za rešev. Obtožnica pa je na podlagi preiskave nasprotno trdila, da ni dajal predloženih znakov za prehitavanje, ki bi jih bil po koljni gotovo slišal in bi se potem ne bil mogel ustrašiti, ki je zagledal vozilo tik pred seboj. Neka priča je v preiskavi tudi izpovedala, da je vozil šofer s precešeno brzino. Sodnik je obtožbenca obsodil v smislu obtožbe na 3 mesce zapore, pozicno za dobo petih let.

Kolovodja Mežek

in njegovi cigani

Ljubljana 4. oktobra. Pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. Brelih, je večerai sedela vlomilska družba, ki je v lomila neke na Gorenjskem. V tej družbi je bil Ladislav Mežek, ki je nekaj mesecev pred izvršenim vlomom pobegnil iz mariborske kaznilnice, pravzaprav s poliskega dela. Po pobegu si je pomagal napreji z manjšimi tatvinami po Štajerskem, s pomočjo izkupčikov pa se je dokopal na Gorenjsko. Kjer je sicer poštem članom Reinhardtove ciganske družine najprej ponudil v nakup nekaj ukradenih predmetov, nato pa jih je tudi pregovoril, da so skupno opravili vlom v neko kmečko hišo.

Ob tej priliki pa so kmalu padli vsi drug za drugim v roke oblasti in zdaj so se morali poleg pobeglega robijaša zagovarjati zaradi nakupa ukradenih stvari in zaradi pomoči pri vladu tudi še štirje člani Reinhardtove družine. Glavni obtoženeec je skoraj v celoti priznal vse. Česar ga je dolžila obtožnica, prav tako na so še bolj odkritostno vse priznali cigani z grenko pripombo, da so bili vse do srečanja s pobeglim robijašem prav poštemi ljudje, ki so se preživljali z brušenjem in z vrtiljakom. V resnici se tista ciganska družina poštemo preživlja in je stalno naseljena v nekem vagonu neke na Gorenjskem, kmetje jih daleč naokrog dobro poznajo in tudi zdaj niso vedeli povedati nič slabega o njih.

Po par ur trajaščih razprav in kratkem posvetoivanju so sodniki vso družbo obsodili: Ladislava Mežeka na skupno kazen 8 let robije in trajno izgubo častnih d. lav-

ljanskih pravic, štiri Reinhardtje pa od 6 do 11 mesecev strogega zapore in dva še na 2 letno izgubo častnih pravic. Med em ko je Mežek ro kratkem obdobjanju prijavil priziv zaradi previsoke odmere kazni in so se tudi Reinhardtji enako odločili, je bila razpravna dvorana, v kateri se je nabralo tudi nekaj ženskih članov Reinhardtove družine, prizorišče ne le zelo prisrčnega slovesa med Reinhardtji, ki so šli na svobodo, in tistimi, ki so morali v zapore, temveč tudi prizorišče pravega občupa žensk, ki bodo na zimo ostale brez svojih rediteljev. In prav človeško razumljiva je bila grožnja ciganke v blagoslovljenem stanju, da bo že poskrbela za o veta zapeljivcu Mežku.

Ljubljanskemu sokolstvu!

Pred nami je obletnica tragične smrti Viteškega kralja Mučenika. Tudi letos se bomo poklonili spominu velikega Kladivarja Jugoslavije. Te spominke svečenosti se bodo vršile po sklepu meddržavnega odbora ljubljanskih sokolskih društev na dan obletnice smrti, v sredo dne 9. oktobra na naslednji način:

1. pri vseh ljubljanskih sokolskih društvih naj se vrši ob 19. uri spominski govor pred vrsto ob udeležbi vseh telovadnih kategorij in ostalega članstva;
2. ob 20. uri se bo poklonilo odposlancem ljubljanskega sokolstva pred spomenikom kralja Zedinitelja v Zvezdi, kjer bo položilo spominski venec in cvetice;
3. sokolska mladina naj pohiti v teku 9. oktobra pred kraljev spomenik v Zvezdo, kjer naj položi kitice cvetice;
4. na ta spominski dan naj sleherni član sokolske organizacije prispeva po svojih močeh v socialni fond (za božičnico siromahne sokolske dece) svojega društva. Zdravo!

MEDDRUSTVENI ODBOR LJUBLJANSKIH SOKOLSKIH DRUŠTEV

Pravočasno preprečena nesreča na progi

Zidani most, 4. oktobra. Poslednje deževje je močno razmčilo razpoke skal, zato se je pretekli ponedeljek utrjala velika skala s hriba Celovnika blizu radeške postajice ter padla preko zidu, železniške proge in ograje na hišo, ki je last ljudske posojilnice v Ljubljani. Skala je porušila obok kuhinje in ves omet. Tu ima znan gostilničar svoje prostore. K sreči ni bilo človeških žrtve.

Več skal in gruša pa je ostalo na progi, po kateri je imel v kratkem priti brzovlak iz Zagreba, za katerega je bil že dan potrebiti signal. Tod se je slučajno mudil višji kontrolor, geometer g. Anton Skuk z Zidanega mosta, ki je v zadnjem trenutku sam odstranil vse skale, tako da je brzovlak srečno pasiral skozi. Vsi, ki so se peljali s tem vlakom, se imajo zahvaliti g. geometru Skuku, da jih ni doletelo kaj hudega. Ako bi brzovlak zavozil z vso silo v skalovje bi bila gotovo nastala velika železniška nesreča. Tu je namreč graga grajena na škarp! več metrov tik nad cesto in savskim bregom, kar bi obseg nesreče nedvomno še povečalo. G. geometer Skuk zasluži za svoj trud in požrtvovalnost vso pohvalo in priznanje.

Madžarski film v Ljubljani

Ljubljana, 4. oktobra. Poleg drugih manjših narodov, izmed katerih si je zlasti češki film pridobil upravičen sloves, skušajo tudi Madžari uveljaviti v filmu svoje sposobnosti in svojo kulturo. Film »Umirajoča pomlad«, ki je pravkar na sporedu kina Matice, ni prvi madžarski film v Ljubljani, vendar ima toliko kvalitete, da ga Madžari po pravici štejejo med svoje reprezentativne proizvode in je potemtakem vreden posebne pozornosti. Ogromen uspeh, ki ga je dosegel v raznih drugih mestih, se — kakor priča dosedanja udeležba — potrjuje tudi v Ljubljani.

Vsebina filma je posjeta po romanu sodobnega madžarskega pisatelja Lajosa Zilahyja. Njeno jedro je čisto človeško; sa-

Zdravje

Je naše največje bogastvo.

Z božnimi zobmi

noben

človek ni zdrav.

mo vnanji dekor drame, ki se razpleta pred nami, je madžarski (jezik, družba, mesto krajina). V bistvu gre za dramo ljubezenske strasti: mlad mož se po mnogih zapletljivih znajde med dvema ženama, katerih prva je njegova soprošujoča in druga — kljub »preteklosti« — očičujoča ljubica. K prvi, ki ga najprej prevzira, dokler se mu čez nekaj časa ne vrže skesana v naročje, ga žene val strasti, k drugi pa pustolovsko začeta in malo pred odločilnim trenutkom etično preizkušena ljubezen, ki bi se imela prav tedaj legalizirati s poroko. V tem dramatičnem razcepju ne najde mladi mož drugega izhoda kakor prostovoljno smrt. Film se dogaja delno v madžarski visoki družbi in ima za kulise lepo in ponosno Budimpešto s širokim Dunavom, delno pa v provinci, nekeje v zeleni puszti, kjer lahko utrjeno srce posluša blaženo tišino podeželja. Posamezni prizori so ponekod pretrgani ali se preneglo zlivajo drug v drugega, napetost dogajanja pa proti koncu občutno narašča. Velemestni sijaj Budimpešte, poezija madžarske krajine, pevskie in orkestralne točke, ki spremljajo posamezne prizore, dajejo »Umirajoči pomlad« lepo, vedrino in zanos, prav kakor tiho otožnost in boleestno noto opovedi. Igra z dvema staroma madžarskega filma, Karady Katalino in Javorom Pálom, je polna iskri-ve mladostnosti, strasti in njene temne senice: obupa in smrti.

Ta madžarski film nas spominja ozračja Leharijevih operet, Molnarjevih in Herczejevih družabnih dram in komedij; z negloboko eleganco, igrivo lahkotnost se prepleta sentimentalnost in stvarnost, resnica in poezija vsakdanjega človeškega življenja. Tam, kjer gredo najbolj čiški filmi k miselnim konfliktom in ruski filmi v globino človeških duš, ostaja madžarski film pri slikanju dramatičnih zapletljivih človeških kapric in neprosto volnih naključij. »Umirajoča pomlad« vsakako opravičuje svojo popularnost.

Slaba trgatcev na Dolenjskem

Trebnje, 3. oktobra. Dolenjski vinogradniki so letos po vremenskih nevarstvih zelo prizadeti. Letina, ki je obetala poleti, da bo kolikor toliko še ugodna se je v drugi polovici leta tako spremenila, da so izgledi na trgatve minimalni. Početno deževje, ki je trajalo vse do konca avgusta, je trli mnogo škodovalo in niti večkratno škropljenje ni pomagalo, da bi se trta ugodno razvila. Vinogradniki so upali, da bo vsaj jesen ugodna. Močno deževje zadnjih dni jim je vzele vse nade in se letos obeta najslabša vinska letina, kar jih pominja stari vinogradniki. Grozdje, ki bi moralo sedaj dozorevati je še zeleno in drobno, da niti lepo vreme ne vpliva dosti več na izboljšanje prideleka. Vinogradniki, posebno oni, ki jim je vsakoletni pridelek edini dohodek, s katerim krijejo režijo vsega leta in oblaščijo sebe in družino, plačajo davke in druge dajatve, so zaskrbljeni, ker letos tu ne bo dohodkov. Zato pričakujejo, da jim bodo oblasti priskočila na pomoč s tem, da jih bodo preko zime zaposlile z javnimi deli.

Ker letošnja trgatve tako slabo kaže, so po Dolenjskem poročile cene starih zalogam vina in si posebno vinski trgovci pripravljajo zaloge na škodo malim gostilničarjem. Kakor je običaj pozna, da se ne kopijo živila in druge življenjske potrebščine pri trgovcih in zasebnikih, tako bi kazalo, da se tudi v vinski trgovini napravi potrebiti red. —an.

Krasen, nepozaben film

Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri
Kino Matica - tel. 22-41

Katalin Karady-jeva
in Javor Pal.

po znamenitem L. ZILAHY-jevem istoimenskem romanu

Umirajoča pomlad

Film, ki ga gleda občinstvo z največjim navdušenjem in ki ga tudi vi ne smete zamuditi!

Kulturni pregled

Ingoličev epos o splavarjih

Pisatelj Anton Ingolič je prejel za svoj roman »Na splavih«, letošnje banovinsko nagrado. Anton Ingolič se je z romanom »Lukarje« uvrstil med tiste slovenske pripovednike iz drugega desetletja po veliki vojni, ki so takoj s prvim delom opravičili svoje pisanje in zbudili upanje, da si bo z njihovimi stvaritvami osvojela slovenska pripovedna umetnost nove epične dežele. Pišejo pač mnogi, toda smisel svojega pisanja opravičijo zgolj tisti, ki imajo res kaj povedati in ki dozorevajo iz pisateljeve v pesnike. Sleherna resnično nova in slovstveno pomenljiva pripovedna stvaritev je nekako osvajanje nove dežele. Pisatelj in čitatelj morata občutiti ob nji veselje drznih osvajalcev, pogumnih mornarjev, ki so po dolgem trudu stopili na tuja tla in razvili na najvišjem obrežju vrhu svojo zastavo. Nekaj takega pionirskega zanosa in avanturističnega nemira drhti v sleherni stvaritvi, ki ima v sebi res kaj krvi in pristnega pesniškega življenja.

Kdor je prebral Ingoličeve »Lukarje«, je mogel opaziti pod njihovim še nekoliko začetniškim ogrodiem znake pravega pisateljskega temperamenta; občutil je, da je imel pisec pred svojim duhom res polno vizijo nove epične dežele, naseljene z osebami, ki niso samovoljno proizvod neogodovne fantazije, marveč odblesek stvarnega sveta, gledanega — kakor bi rekel Taine — skozi pisateljev temperament. Od »Lukarjev« do

romana »Na splavih« Ingolič ni prehodil dolge in pisane razvojne poti. Ne moremo reči, da bi njegovo najnovejše delo silovito prerastalo roman, ki je z njim najprej zbudil pozornost za svoj pripovedni talent. Ingolič ni pisatelj, ki bi bil zmogel velikih preobratov in močnih presenečenj. Vrt, ki ga obdeluje njegov tvorci duh, se ne spreminja z daleč vidnimi razločki. Toda ogled si ga pozorneje: koliko znamenj intenzivnejšega dela, koliko izpopolnitve in novih, srečno izdelanih podrobnosti, koliko neznanj sadov pisateljevega čedalje globljega doživljanja tega, kar odkriva našemu pogledu; sveta, ki ob njem čuti čisto veselje pionirstva, slast novih osvojitve! Pisatelj epik se meri samo ob tem; kjer ne občuti v ozračju njegovega dela čistega diha neznanega sveta, več, da tu nekdo samo po svoje razpreda niti, ki so jih že zdavnaj napravili drugi pred njim. (Pokojni Henri Brémond je nekoč dobro zapisal: »So pisatelji, ki napravijo tri limonade in še vedno mečkajo isto polovico citrone«.)

Z romanom »Na splavih«, ki ga je izdala med letošnjimi edicijami »Modra ptica« (hvalevredna je skrb te založbe, da pridruži prevodom iz svetovne literature tudi kakšno domače delo), je Anton Ingolič zajel literarno še neobdelani življenjski krog pohorskih splavarjev. Stilo je ta roman ostal v mejah tistega socialno usmerjenega, vendar tendenčno nevsiljivega realizma, ki se mu je zavedno pridružil že z »Lukarji«. In-

goliča globoko zanima odnos človeka do dela in do materije, ki je obdeluje. Če je v »Lukarjih« in »Soseki« posvetil vso svojo tvorno pozornost zemlji in njenim ljudem v času naših polovičarskih in celo neuspešnih agrarnoreformnih poizkusov, je v romanu »Na splavih« obdelal ljudi, ki ži-

ve v tesnem stiku z lesom in z vodo. Življenjski krog pohorskih težakov, ki vozijo po Dravi splave lesa daleč na Hrvaško in tja do Beograda, je dovolj zanimiv, da odkrije pozornemu epiku ne samo svojo socialno problematiko, marveč tudi svojevredne odtiske fizičnega, čustvenega in duhovnega življenja ljudi iz tega staja Delavni in pogumni splavarji, ki se v službi lesnih trgov-

cev bore z valovi in ovirami široke Drave, kljubujoč nevarnostim, dežju in vetru, mrazu in gladi, stopajo pred nas tako živi, kakor da smo jih sami videli v mariborskem pristanu in v njegovih obrežnih krčmah. Ingolič je zajel v okvir svojega romana celo leto njihovega življenja; čas, ko robusni drvar Petrunov Pep, tisti, ki sanjari o devetem sinu s kraljevskim botrom, krene iz pohorskih gozdov na splave in ko se razočaran in sprt z vodo zopet vrača v svoje gozdove. Ta tesni časovni okvir je Ingoliču vendarle omogočil dovolj široki razplet dogodkov in človeških usod. V tem času se zlomi moč in življenje oblastnega pohorskega »kralja na Betajnovi« Kneza; njegov sin Marko doživi odločilno krizo svojega zakona in se preko epizode z nekdanjo sošolko Jano vrne s srcem k svoji ženi Tinki in nato celo k svojemu življenjskemu smotru: študiju na univerzi. V tem času se prelomi usoda Knezove Anke in pristljenega študenta Drejca, ki hrepeni po lemezu splavarskega kormonisa. V tem času opravijo splavarji nekaj svojih voženj z raznimi dogodivščinami, kakor sta n. pr. smrt dveh starih splavarjev, in izvedejo svojo prvo socialno borbo kot organizirana skupina, ki se zavestno včenja v stanovske boje.

Ingolič je obilno in s pristnim pisateljskim instinktom izkoristil epične možnosti, ki mu jih je nudil tak še ne izskoljen teren pisateljskega opazovanja in tvorne fantazijskega podoživljanja opazovanih ali s sintezo drobnih izkustev in doživljanj ustvarjenih pojavov in oseb. V opisanju socialnega sveta je dobro ločil razlike med lesnimi trgovci in kmeti, med kormonisi in navadnimi splavarji; v orisu splavarske stavke je prikazal z živimi podoba-

mi tudi psihološko ozadje začetnega in tveganega socialnega boja. V opisanju človeških značajev in življenjskega stila je predočil čitatelju vrsto korenitih natur, kakor so, postavimo, Tomaž, stari Petrun, Pep, Miha, kmet Robnik in Gela; v erotičnih doživljanjih je poizkusil vse tone od vulgarnega priložnostnega stika do temne borbe, ki vrtinči Markovo, za Knežev rod preobčutljivo naravo, dokler ne najde miru in opovedi in v rodbinski ljubezni do žene in otroka.

Z zrelisča formalne, čisto umetniške doganosti ne prinaša Ingoličev novi roman presenečenja; je pa dovolj trdno zgrajena konstrukcija, ki se samo na nekaterih mestih razleže v ne baš nujne, čeprav same po sebi zanimive detajle, ki obtežujejo preglednost poglavitve, nosilne romanove stavbe. Psiholoske vezi dogajanja so dovolj strnjene in zlasti nekatere človeške figure se nam živo zarišejo v spomin. Ljudje so opazovani v življenjski stvarnosti, z vsemi napakami in vrlinami; tudi najmanj prikupna oseba, stari Knez, je življenjska, ne pa izumetničen kontrast socialni bedi, kakor ga neredko srečujemo v socialnih romanih. Snovno je Ingolič v knjigi »Na splavih« znova odkril novo epično deželo in že s te strani pomeni njegovo delo značilen dosežek v novo slovensko pripovedništvo. Tudi stilistično in jezikovno se je Ingolič znatno izpopolnil. (Ni pa mu mogoče dati v tem pogledu popolne odveze, dokler pišemo v jeziku, ki ga morda nihče ne zna do kraja, v jeziku, kjer filologi kratčijo pisatelje, kakor da bi le-ti sedeli v drugi šoli in kjer se sami filologi neugnamo prerekati za pravorečje in drug drugemu zamerljivo nagajajo v pravopisnih odločitvah.)

Film konkretne vsebine imaj vsako pes-

GASILSKA TOMBOLA v Kranju

20. oktobra ob 14. uri

pol vagona bele moke
vagon premoga
2 motorni kolesi itd.

Domače vesti

Film iz dijaškega življenja

Ulice mest so oživele, po njih valovi mlado življenje slovenskih dijakov in dijakinj. Veseli ljudje, ki živo gledajo v svet in mnogo upajo ob bodočnosti. Nočejo, da bi jim z obraza zijala skrb, ki se tudi na zgrabana čela ni lepo ne prilaga. Ponosno hočejo korakati in razigrane volje hoče biti njih obnašanje. Vsakdo naj ve, da je v teh mladih dušah mnogo prekipavanja veliko hotenja, vse polno načrtov in zelo veliko dobre volje in mnogo ljubezni do naroda in domovine.

Tako je mlada vojska vsepoved našemu mestnemu življenju dala novo vrednost in svežost, da gre udar srčnih utripov močnejše po naših žilah.

Modni salon
za damo in gospoda

SOUVAN - CO

Mestni trg 24.

Površniki, plašči,
elegantni kostumi,
promenadne in sportne
obleke - brezhiben kroj,
kvalitetna izdelava,
nove ideje!

Pred zamaknjenimi očmi pa se dvigae zastor. Pred nami se začne vrstiti slika, kakor bi bila vzeta iz pravilice davnih dni. Trudimo se, da bi ugotovili, da slike vendarle niso resnica življenja, temveč samo sanje in pravilna domišljija. Toda slike so prežive in preveč neposredni so izrazi obrazov, ki nas gledajo. Pred nami so se dejansko razvile dolge procesije blelih, lačnih, upadlih, strganih, žalostno zagrenjenih mladih ljudi. Moj Bog, to so naši dijaki in dijakinje, ki drugače vsak dan po ulicah prelivajo svojo mladostno zdravilo silo in neugnanu življenjsko veselje! V teh slikah gledamo nas dijaški svet v goli resničnosti dnevnega življenja. Po vrsti jih opazujemo in spoznavamo. Ta ima hrano samo zjutraj, čez dan je lačen, drugi samo opoldne, oni tretji se hrani samo tuptam. Spet oni tamde mima stanovanja, danes je gost pri enem, drugič pri drugem prijatelju, največkrat pa ostane brez strehe. V tej žalostni sliki v dolgi vrsti korakajo mimo nas oni, ki so brez prave obleke, raztrgani, skoraj bosi. Ni mogoče morejo na ulico le, ako jim prijatelj posodi obleko ali čevlje. Mnogim bolezen ubija sveži sijaj oči, vidno hira.

Spet nova slika. Divja gonja je zagnana v to pestro in bedno mlado množico. Lov za denarji. Oni vlečejo dijaka v ta tabor, oni v to v ono društvo, v drugo stranko, pritegniti ga hočejo k političnemu ali kulturnemu delu — za blago naroda. Kakor, da bi bilo mogoče, da slabša slabica dviga kvišku!

Samo ena slika se ne prikaže, ni kaj bi pokazala, kako so združene vse gnotne in moralne sile slovenskega narodnega občestva v stremeljenju, da dajo lačnim kruha, brezdomcu streho in lepo, zdravo

Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatenice urejuje nadzorna »Franz-Josefova« grena voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Klinične izkušnje potrjujejo, da domače zdraviljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda, pomešana z nekoliko vroče vode. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

niško delo svojo idejo in simbol. Idejno jedro Ingoličevega eposa o splavarjih je vsekakor odnos med človekom in delom; na njem je zgrajen ves organizem pisateljeve stvaritve. Simbolni značaj pa daje temu romanu poezija reke. Ingolič se je prvi v našem slovstvu z večjo pozornostjo približal življenju reke, poeziji njenih zdaj drvečih, zdaj mirno tekočih valov, njenim izdajskim globlinam in za splavarje nevarnim plitvinam, njenim zahrbtnim vrtincem, odsevom svetlobe na njenih širokih valovih, zrcaljenju njenih obal z gozdovi in travniki. V to poezijo je vpletel večni motiv človeškega boja in dela; združil je z lesom in vodo vrsto usod Morda bi imel roman »Na splavih« še večjo prepričevalnost, če bi Ingolič poglubil ta simbolni, poetični motiv svoje stvaritve in mu dal kot podtalni tok vsega dogajanja mitos o vodi, ki se mu je približal samo z nekatereimi, bolj rahlimi naznacjami, kakor zlasti v opisu smrti Kajžnika in Petruha. Kajti Ingoličeva Drava je tu samo pasiven dežnik, ne pa izgrajeni simbol tistega večnega, nujnega in usodnega, kar se plete pod slehernim človeškim življenjem in kar v njem v tej ali oni obliki predstavlja prirodu v vsej njeni ravnodušni neizprosnosti.

Vsekako smemo videti v Ingoličevem romanu »Na splavih« kvaliteto stvaritve pisatelja, ki ima tudi današnjemu človeku kaj povedati; je to nova izpolnitev že danega obeta in nov obet bodočih uspehov.

Leharjev

»Grof Luksemburški«

Obisk operetnih predstav je od lanskega leta narastel. Na ljubljanskem odru so se pojavile operete starejšega datuma, du-

cesno. Mnogokdo pride in položi skromen dar na oltar mlade generacije. Celo za krožnik tople juhe je težka borba. Se težja pa je borba za skromno suknjo za zimski mrz.

30 KOLONJSKIH VOD

* Pozor, nagajeni Jutroveci! Za to nedeljo velja isto, kar smo objavili prejšnjo soboto.

* Vežbanje avtomobilistov ob navzočnosti mladega kralja. V nedeljo bodo na Banjici pri Beogradu velike avtomobilske dirke. Zaradi tega se dan za danem vežbajo beograjski in drugi avtomobilisti. V četrtek je vežbanje opazoval tudi Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu adjutanta generala Petra Petrovića. Prišlo je še mnogo drugih gledalcev. Vežbanje je bilo prav razburljivo, saj sta se dva dirkača prevrnila na najbolj nevarnem ovinku, pri tako imenovani Sareni Čupriji, vendar nista dobila hudih poškodb.

Vlacet kis
ZA VLAGANJE SOČIVJA
BREZ KUHANJA, ZANE-
SLJIVO KONZERVIRA
VLOŽENE KUMARCE,
GOBE, FIZOL I.T.D.
DROGERIJA KANC, LJUBLJANA
MARIBOR

* Smrt mladega novinarja. V državni bolnišnici v Sarajevu je umrl novinar Brunoslav Lorini. Po rodu je bil iz Zadra in star šele 27 let. Tehniko je dovršil v Splitu in Sarajevu, nato pa se je posvetil novinarskemu poklicu in je sodeloval v splitskih listih »Zov Jadrana« in v »Pučkem listu«, dalje časa je vodil »Šibenško Tribuno«, zadnji čas pa se je ustalil v uredništvu dnevnika »Jugoslovenska Pošta« v Sarajevu. Imel je spretno pero in mnogo prikupe mladostne živahnosti. Prizgodaj umrlemu tovarišu časten spomin.

* Poslanstvo Sovjetske Rušije v Beogradu se je za stalno naselilo v Ulici kralja Miljutina št. 6. Uradne ure so od 9. do 14. in od 15. do 18. dneвно razen nedelje in praznikov. Konzulat sprejema ob ponedeljkih, središč in petkih od 11. do 13. ure.

* Mestrovitve cerkev na Sušaku. Kakor smo kratko že poročali, dobi Sušak veličastno novo cerkev in to na prostoru, ki se imenuje Skvaževno, od koder se bo cerkev na daleč videla. Cerkev bo v glavnem kombinirana iz treh delov in opasana z 8 m visokim zidom. Oltar bo preprost, izdelan iz kastavkega kamna. Za oltarjem pa bo stena v polkrogu, visoka 4 in pol metra. Načrt za novo župno cerkev je izdelal kipar Ivan Meštrovič, njegovi dijaki pa bodo izdelali kipe 12 apostolov, ki bodo postavljeni na steno nad oltarjem.

NEMŠKI SE NAUČITE

lahko in naglo, dopisnim putem na svojem domu s pomočjo nove originalne metode (z zakonom zaščitene), ki je zasnovana na mnemotehnikah (veščini zapomnenja) in psihodinamiki, ki jo je ustvaril g. Petar B. Petrovič, pisec knjige: »Praktični kurs veščine pamčenja« in urednik Okultistične biblioteke. Kurs traja 6 mesecev. Mesečno predplačilo din 30. Brezplačno pošljemo vsakomur poskusno lekcijo. — Okultistična biblioteka, Beograd, ček. račun 54.998, poš. pretinac 876.

najskega kova in z glasbo, ki je po opernem vzoru čvrsteje povezana z vsebino dejanja, kakor pri reviji. Zasedba glavnih vlog je bila prav dobra. toda ne v pravilnem opernem smislu. Ta nedostatek in pa večinoma nezanimivi, zastareli siježi takih operet bodo bržkone prej ko slej pokazali svoje slabosti in zahtevali spremembe. Toda dokler nimamo mikavnih operetnih starjev, niti tipičnega jazz orkestra, niti sredstev za nabavo najuspešnejših novit, bomo še navezani na zgoraj omenjena dela, med katerih spada tudi »Grof Luksemburški«.

Morda še bolj kot od petja zavisi uspeh operete od šarmantnosti in sentimentalnosti, s katerima umejo nositelji glavnih vlog zapeljati in preslepiti občinstvo, na od dopitnosti in temperamentnosti komičnih vlog. Največ pa mu more doprinesiti režiser z bogatimi in posrečenimi mislimi v igri, scenariji in dejanju. Ne baš hvaležne vloge osvežiti »Grofa Luksemburškega« se je lotil g. Frelih. Bučni uvod (čigar petje se žal ni ujemalo z orkestrom) je na moč razgibal. Dolgočasno sceni med slikarjem Brissarjem (M. Sanc-n-m) in njegovo zaročenko Julietto (Barbičevno), ki jo slabi še plehka, blede glasila menda ni pomoči. Z nastopom takokozivega grofa Luksemburškega (Francel) dejanje zopet pridobi. Vrstijo se lahke popevke ki so se do danes obdržale v številnih potpurijih in venčkih. Prikupna pojava ge. Ivančičeve kot pevke Didier v okusnih toaletah, ki se ji elegantno prilagaja, stopnjuje sliko na odru. Tu pride do neobičajne poroke: stari knez Bazilović (Zupan) bi rad svoji srčni dami, pevki Didier, pomagal do grofičinega naslova, preden jo poroči. Zato podkupi »suhaga« grofa Luksemburškega z lepo vsotico, da se z njo poroči za špansko steno, ne da bi jo videl in poznal, pod pogojem,

Naši dramski umetniki o filmu

Zbogom mister Chips

V gl. vl.: Robert Donat
in Green Garson
KINO UNION,
tel. 22-21.

G. ravnatelj in dramaturg Pavel Golja:
Razveseljivo, da dobimo v teh žalostnih časih tako plemenito, prisrčno in toplo delo na ogled.

Ga. Mira Danilova:

Film je čudovit; na mene je tako izredno vplival, da sem bila potem ves dan prisrčno dobre volje.

G. Emil Kralj:

Film me je nad vse navdušil. V sedanjih razmerah pa vpliva tak film naravnost odrešujoče. V njem sem našel

toliko plemenitosti, srca, duše in lepote, kar me je za dolgo dobo obogatilo.

G. Ivan Jerman:

O filmu lahko povem samo najlepše in najboljše. Film je v vsakem oziru popolna umetnina. Kar se igre tiče pa lahko rečem, da jo moremo vzporediti z načinom igranja hudožestvenega teatra. Iz tega filma odseva vsa veličina in vse vrline angleškega naroda.

PREDSTAVE DANES OB 16., 19. in 21.15 URI!

* Židovsko novo leto. Po sinagogah v Jugoslaviji so se v torek zvečer pričele svečanosti ob nastopu židovskega leta 5701. Židovske trgovine so bile v sredo zaprte. V Zagrebu je višji rabin dr. Schwarz govoril številno zbranim židovskim vernikom o današnjih razmerah in o težavnem življenju židov po svetu. Govor je zbudil v Zagrebu precej pozornosti.

* Razpis dijaških ustanov. Za šolsko leto 1940/41 so razpisane sledeče štipendije: 1) iz ustanove Feliksa in Pavline Ferk: za 11 mariborskih srednješolcev po 600 din in za 11 visokošolcev po 800 din. Upoštevati se bodo v prvi vrsti Ferkovi sorodniki, sicer pa oni, ki so rojeni in pristojni pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah, oziroma v

— odlično parfimiranih — toči
PARFUMERIJA »VENUS«, Tyrševa c. 9

šentlariškem ali mariborskem okraju; 2) iz ustanove dr. Franca Rapoca šest štipendij po 1.200 din za visokošolce iz mariborskega ali šoštanskega okraja. Prošnje s točnimi podatki o gmočnih razmerah, študijskem napredku ter o rojstnem kraju in pristojni občini je oddati do 20. oktobra v Posojilnici Narodni dom v Mariboru.

* Junaška mati v borbi z volkom. V bližini Beran sta dva otroka Emine Rastoderjeve pasla ovce. Iznemaka se je pojavil volk, ki je napadel starejšega, 9-letnega dečka in ga začel daviti. Deček je obupno klical na pomoč. Čula ga je mati Emina, ki je prihitela na pomoč in ugle dala strašen prizor. Tvegajoč življenje se je vrgla na volka. Silovito ga je bila po glavi, da je volk popustil in napadel Eminega mlajšega sina. Emina se je ponovno vrgla na volka, ga davila in tolkla, dokler zver ni popustila in zbežala v gozd. Vdovina dečka sta hudo poškodovana po obrazu in rokah in so ju takoj odpeljali v bolnišnico. Ker so zdravilni mnenja, da je bil volk stekel, so Emino in oba dečka cepili zoper steklino. Junaštvo muslimanske matere je zbudilo občudovanje daleč naokrog.

* Zimski vozni red Jadranske plovitve je uveljavljen od 1. oktobra. Na proгах vzdolž Hrvaškega Primorja ni posebnih izprememb, razen nekaterih novih časov odhoda v lokalnem prometu. Brzi parniki proti Dubrovniku in Kotorju vozijo v istem redu kakor doslej.

STEKLENICE kupimo

samo Franz Josef.
Drogerija KANC, Židovska ul.

* O domiselnosti pekovskih mojstrov v Beogradu prinaša »Politika« naslednji dopis: Gospodinja sem in dobro vem, kako se pravilno peče kruh. Prav zaradi tega naj opozorim na zanimiv pojav v nekatere naših pekarnah, na pojav, ki je našemu zdravju močno škodljiv. Odkar je prepovedano prodajati tople kruhe, lahko opazite po beograjskih pekarnah majhne, toda zelo težke hlebe. To dosežejo peki na ta način, da posajajo hlebe v zelo vročo peč. Skorja brž zarumeni, toda sredica ostane presna in je zato potem na tehtnici mnogo težja. Tako pridobivajo pekovski mojstri ono težo, ki jo predpisuje uredba o pobjanju draginje. Napolnjen kruh ne samo, da prinaša pekomo nezdravljivi zaslužek, marveč je tudi zelo škodljiv našemu zdravju.

* Acetilenska razsvetljava ob pomanjkanju petroleja. Ker tudi v naši državi bolj in bolj primanjkuje petroleja za domačo

Šesti in najboljši film popularne družine sodnika HARDYJA!

Mickey Rooney,
Lewis Stone,
Cecilia Parker,
Fay Holden,
Ann Rutherford,
Helen Gilbert.

Andy Hardy se ženi

Metrofilm — ki je napravil Mickey Rooneyja najpopularnejšim zvezdnikom sedanega časa!

Predstave ob 16., 19. in 21. uri; jutri v nedeljo ob 10.30 (zmlazane cene) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri. — KINO SLOGA, tel. 27-30. — PREMIERA DANES!

porabo, so nekatere industrije že izdelale posebne acetilenske svetilke, ki bodo zahtevale po stroških toliko goriva kakor petrolejke, samo da bo luč močnejša. Marsikod so acetilenske že dolgo v rabi, treba jih bo samo še razširiti med narodom. Kakor znano, pridobivamo acetilen iz karbida, ki smo ga v letu 1938 porabili okrog 490 vagonov. Od tega je bilo 290 vagonov za industrijo in za ribiške ladje, 200 vagonov pa za normalno razsvetlavo. Poraba acetilena se lahko še zelo razvije, saj proizvaža Jugoslavija v razmerju s številom prebivalstva največ karbida v Evropi.

Čisto svinjsko mast

v originalnih zabojih po 25 kg ima stalno v zalogi

JANKO PREDOVIČ, Ljubljana,
Poljanska cesta 73 — tel. 21-30.

* O zagrebškem podjetju Sodoad smo pred dnevi zabeležili, da nihče ne ve kje biva ravnatelj. Zdaj je njegova usoda pojasnjena. Tvrdka Sodoad v Zagrebu je podružnica francoske delniške družbe, ki ima središče v Parizu. Ko je nemška vojska zasedla Pariz, se je ravnatelj zagrebške podružnice Jacques de Cock mudil tam in ni mogel dobiti zveze z Zagrebom. Prav ta čas so delavci podjetja v Zagrebu pričeli z meznim gibanjem, vendar pogajanja brez ravnatelja niso bila mogoča. Slednji je podjetje v Zagrebu prešlo brzojavko s parnika »Lina Matković«, da je med potniki tudi ravnatelj de Cock. Ko je ta prispel v Split, mu je že prihitel nasproti neki višji uradni podružnice in je bilo mezdno gibanje takoj ugodno rešeno.

* Da rešijo 150 vagonov turščice, morajo na Hrvaškem Posavju z vso naglico podnevi in tudi ponoči trgati stroke. Poročilo iz Siska pravi, da Sava in Kolpa še vedno naraščata. Ker pretijo povodnji, je začelo prebivalstvo na ogroženih krajih naglo pospravljati turščico in jo prevažati na varen kraj. Cele noči so kmečki vozovi prevažali turščice stroke. Ker je nastopilo lepo vreme, je upati, da bo kmetsko uspešno rešeno letino in da bodo tudi obvarovani preteče katastrofe.

* Napad z bombami na vlomilce. Pred nekaj dnevi je zagrebški policiji usel nemarni zločinec Peter Maraković. Policija je kmalu zvedela, da se Maraković skriva na periferiji, v Jarunu. Oddelek stražnikov in detektivov, ki jih je vodil dr. Mašera, se je previdno približal osumljeni hiši in jo obkrožil. Ker se na ponovne pozive policije ni nihče odzval, je dr. Mašera zapovedal

napad. Nato so detektivni in stražniški z naperjenimi samokresi in puškami vdrl v hišo in so namesto Marakovića zasledili Dušana Novakovića in Ivana Dančiča, ki sta prav tako že dolgo iskana nevarna vlomilca. Nato so stražniki preiskali še neko drugo hišo, a tudi tam niso našli Marakovića, marveč nevarnega vlomilca Antona Zupkovića, ki je ležal na postelji in je imel v zgledju nabit samokres. Slednji se po daljšem iskanju dobili še Marakovića in njegovega mladega pajdaša Ignaca Barlečkovića. Marakovića je ponoči opazil na cesti neki detektiv, ki se je previdno približal od zadaj in podri Marakovića na hrbet, nato pa zmagal še pajdaša. Oba je zvezal in ju prignal na policijsko upravo.

* Strojišni, stenografski, jezikovni tečaji in tečaj pošastnih trgovskih predmetov (knjigovodstvo, računstvo, korespondenca itd.) se otvorijo začetek oktobra na trgovskem učilišču »Christoforov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Informacije in prospekti brezplačno na razpolago. (Telefon 43-82).

* Večerni trgovski tečaj se prične dne 8. oktobra na trgovskem učilišču »Christoforov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Informacije in prospekti brezplačno na razpolago. (Telefon 43-82). (—)

* O priliki otvoritve šole pri Sv. Trč, kralju je podaril veletrgovec g. Miloš Oset iz Maribora tamošnji podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda 500 din. — Iskrena hvala!

* Podpornemu skladu na zavodu za slepe otroke v Kočevju je daroval g. A. Prelog, trgovec s pisalnimi stroji v Ljubljani, znesek 300 dinarjev. Dolgoletnemu dobrotniku slepe mladine se za njegovo naklonjenost najiskrenejše zahvalujemo! — Podporni sklad na zavodu za slepe otroke v Kočevju ima namen podpirati revno slepo mladino. Zato ga javnosti toplo priporočamo! Darove sprejema uprava zavoda za slepe otroke v Kočevju. Štev. ček. računa: 10190.

Iz Ljubljane

— Štiridesetletnica ljubljanske gluho-nemnice. H koncu tega meseca bo praznovala ljubljanska gluho-nemnica jubilej 40-letnega obstoja zavoda. Pokroviteljstvo proslave je prevzel g. ban dr. Marko Natlačen. Zavod pripravlja domačo proslavo v večjem obsevu. Ravnateljstvo gluho-nemnice bo izdalo za to priložilo spominsko knjigo, ki bo vsebovala opis zgodovinskega razvoja in 40 letnega dela. Natančnejši sponosilci proslave bo objavljen v dnevnem časopisu. (—)

beležili polemične spise, ki so nastali okrog Miroslava Križiča, danes nedvomno najmočnejše literarne osebnosti v vsej Jugoslaviji. Pravkar je izdal V. Bogdanov v Zagrebu novo polemično knjigo z naslovom »Politika i moralna strana lijeve hajke na Križiča«. Knjiga obravnava odnose Miroslava Križiča in drugih levičarskih pisateljev, zlasti se bavi s kritiko Križiča v prvem zvezku zbornika »Književne Sveske«. Bogdanov, ki sodi med ožje somišljenike in sodelavce Miroslava Križiča v njegovi reviji »Pečate«, razpravlja v tej knjigi, kako in zakaj je prišlo do konflikta Križiča z delom levičarskih književnikov in publicistov. Razglablja položaj levičarske literature za časa diktature in v poznejšem razdobju, se otežno bavi z idejnimi in zlasti še z osebnimi motivi gorčene kampanje zoper Križiča, ki ga hočejo prikazati kot sovražnika marksizma in delavskega gibanja, čeprav so ga njegovi nasprotniki iz ostalih tabarov vedno prikazovali kot skrajnega levičarja. S knjigo V. Bogdanova je dobila diskusija o Križiču in njegovem delu, kakor tudi o sodobni usmerjenosti v vprašanjih kulture in posebej še umetnosti, nov tehten donesek.

Dijaški koledar za leto 1940/41. Že polnih petnajst let izhaja v Zagrebu v treh redakcijah: srbski, hrvaški in slovenski »Dijaški koledar«, ki si je tako pridobil že lepo tradicijo in popularnost med našim dijaštvom. Ves ta čas je ta koledar našim dijakom vreden informativni priročnik, ki vsebuje poleg kratkega repertorija iz poglavitnih predmetov tudi vsa navodila o srednjih šolah. Koledar je praktično zelo dobro urejen; posebno uporabne so njegove stalne rubrike, kakor n. pr. urnik, dnevni red, adresar, seznam prečitanih knjig, obiskanih gledaliških iger, skupnih izletov itd. Letošnji dijaški koledar obsega okrog 250 strani žepnega formata in ima vrsto poučnih člankov o jadrnem letalstvu, o

domači glasbi, o civilni zaščiti, o varčevanju, o etnografiji, o fotografiranju v barvah itd. Mimo tega prinaša tudi razne ilustracije. Slovenska izdaja tega koledarja ima tudi več člankov v slovenščini, vendar bi bilo želeli, da bi urednik posvetil mnogo večjo pozornost redakciji in korekturi slovenskega besedila. Ni namreč dopustno, da lahko že prvošolci gimnazije odkrivajo v besedilu »Dijaškega koledarja« hude jezikovne in pravopisne napake. V ostalem pa ta koledar, ki ga je uredil znani publicist Vjekoslav Vilišević, priporočamo naši srednjošolski mladini. Stane samo 10 dinarjev. Naroka se pri upravi »Dijaškega Koledarja«, Zagreb, Gunduličeva 24.

Peter Malec

režiser mariborskega gledališča, režira kot gost Schillerjevo dramo »Kovarnstvo in ljubezen«, katere premiera bo dreval v ljubljanski drami

Zapiski

Češke narodne nagrade za literaturo so bile pravkar podeljene Metodju Jahnu za knjigo spominskih povesti »Pomladne pesmi«, dr. Miroslavu Rutheju za esejsko zbirko »Mogile in vencici in dr. Vilimu Zavadi za pesniško knjigo »Grajski stolpe«.

Polemike o Miroslavu Križiču. V okviru naše kulturne kronike smo že ponovno za-

Otvoritevna plesna vaja

Akadske
Jadranske straže
drevi ob 20. uri

Kazina

u— Za 25.000 din gob ukradenih. V Gledališki ulici tam, kjer ustavljajo avtobusi, je zadnje dni vsako jutro čakal voz, naložen s polnimi vrečami. Ta voz z vrečami je pritegnil pozornost nekega pasanta, ki je neko jutro stopil blizu in si vreče ogledal. Iz njih je udaril vonj po suhih gobah. Najbrž so gobe last Severjeve tvrdisi je mislil in šel svojo pot. Drugo jutro je opazil zraven voza nekega moškega, ki se je gugal in optekal, kakor da bi bil pijan. Toda nenadoma se je neznanec iztrgnil v prepričanju, da ga nihče ne opazuje. Tedaj je stopil pasant, ki se mu je zadel stvar sumljiva, k njemu in ga pobral, kaj tu išče. Neznanec se je obregnil, češ, kaj vas to briga in se naglo oddaljil. Pasant je potlej stopil do stražnika in skupaj sta se vrnila na mesto. Ze oddaleč pa sta že opazila, kako sumljivi možak pelje voziček z gobami proti Figovcu. Sledila sta mu in na Figovčevem dvorišču ga je stražnik legitimiral. Toda nenadoma se je neznanec spustil v tek in stražnik se je moral močno potruditi za njim, da ga je kmalu ujel in privedel na policijo. Na policiji so ugotovili, da je skrivnostni možak Jože K., uslužbenec pri Severju. Na njegovem domu so našli večje število praznih vreč za gobe in nekaj zlatnine. Aretirani K. je bil v službi šele mesec dni in je ta čas iz skladišča pokradel za 25.000 din suhih gob. Ponoči se je spazil v skladiščne prestore in nosil 35 kg težke vreče gob na podstrešje nad četrtnim nadstropjem in jih od tam metal na vrt protestantovske cerkve, odkoder jih je čez ograjo spravil na voz. Gobe je potlej podal celotni raznim strankam. Bil je celo toliko predrzen, da jih je spet prodajal trdniki, kjer jih je nakradel. Aretiranec bo po končanem zaslišanju predan sodišču.

u— Aktivni podoficerji ljubljanske garnizije priredijo drevi ob 20. uri v zgornjih prostorih »Trgovskega doma« v Gregorčičevi ulici družabni večer. Vabijo se vsi rezervni podoficerji, njih rodbine in prijatelji, da se tega družabnega večera udeleže v čim večjem številu.

u— Pozor na današnji družabni večer pri Keršiču v Šiški, ki ga priredita CM podružnici! Spored je pester in za dobro voljo je preskrbljeno. Pridite v obilnem številu, ne bo Vam žal!

u— Putnikov izlet v nedeljo: Gozd—Kokovnica. (—)

u— Otvoritev plesnih vaj S. K. Svobode. bo v soboto 5. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. (—)

u— Plesne vaje »Zarje« se prične v nedeljo 6. oktobra ob 15. v dvorani »Metropola«. Vaje se vrše pod vodstvom plesnega mojstra g. Jenka. Pridite! (—)

u— Razstava slik Rika Debenjaka v Jaskopčevem paviljonu se bo zaključila jutri 6. t. m. Ta dan bo imel po razstavi vodstvo gospod prof. Saša Šanti, točno ob 11. uri. Ker ni verjetno, da se bo razstava podaljšala še za prihodnji teden, opozarjamo nato vse, ki se za umetnost zanimajo.

u— Prvi nedeljski popoldanski plesni tečaj Jenkove šole v Kazini bo jutri ob 16. do 20. ure. članarina znižana. Vsi ljubitelji družabnega plesa vljudo vabljani. (—)

u— Izlet SPD na Veliko Planino bo v nedeljo dne 6. oktobra.

u— S. K. Grafičar. Otvoritev plesnih vaj bo v nedeljo dne 6. t. m. ob 15. uri v dvorani Delavske zbornice. (—)

u— Jutri ob 20. uri bo otvoritvena plesna vaja plesne šole na Taboru. Reklamacije se sprejemajo še danes in jutri pred pričetkom plesnih vaj. (—)

u— Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljal danes ob 20. do ponedeljka do 8. ure jutraj mestni višji zdravnik dr. Ciber Fran, Srbska ulica št. 7/I, telefon št. 36-41.

Iz Celja

u— Celje brez vode. Včeraj zjutraj je blizu Fužin pri Vitanju počila glavna cev mestnega vodovoda. Zaradi tega je včeraj okrog polnočnega skoraj popolnoma zmanjkalo vode iz mestnega vodovoda. V noči od petka na soboto je bil vodovod zaradi popravil zaprt, danes pa bo na razpolago samo minimalna količina vode. Uporaba vode iz mestnega vodovoda za pranje in kopanje je zaenkrat strogo prepovedana. V nedeljo zjutraj bo defekt na glavni vodovodni cevi predvidoma odstranjen in bo spet dovolj vode.

u— Poletna sezona v naših planinah je zaključena. Nekateri kočje v Savinjskih Alpah so že zaprte, tako Kocbekov dom na Korošici, Aleksandrovo dom v Logarski dolini, Češka kočja, Čojzova kočja na Jermovih vrhovih. Ob sobotah in nedeljah bo ves oktober za silo oskrbovan samo še Frischaufovo dom na Okrešlju, stalno pa je oskrbovano Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini. Pred nekaj dnevi je zapadlo na planinah skoraj pol metra snega, sončno vreme zadnjih dni pa je sneg do malega že pregnalo, tako da je obisk planin še mogoč, zlasti obisk Okrešlja. Stalno oskrbovane postojanke Piskernikovo zavetišče ter Mozirska in Celjska kočja vabijo izletnike.

u— Nagradno streljanje za celjsko strelsko okrožje je preloženo na nedeljo 13. t. m.

u— Značke v spomin na 9. oktober bodo prodajali jutri po mestu člani podmladka Aerokluba v Celju v korist podmladka. Prosimo občinstvo, da bi jutri ne odklanjalo prodajalcev.

u— Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel jutri zdravnik dr. Drago Mušič na Cankarjevi cesti.

u— Tat pod ključem. Dne 1. septembra je neki možki ukradel nekemu delavcu v gostilni na Lavi 400 din vreden suknjič, 100 din gotovine in osebne listine. Celjska policija je sedaj kot storilca izsledila 27-letnega delavca Stanka K. iz Celja in ga izročila sodišču.

VSEM POTNIKOM naznanjava — da sva prevzela
v Celju KOLODVORSKO RESTAVRACIJO
Prvovrstna vina, vedno sveža topla in mrzla jedila.
Priporočava se in zagotavlja prvovrstno postrežbo
Silvo in Ida Krefj

u— Zrebanje loterije Legije koroških borec v Celju bo nepreklicno v nedeljo dne 6. oktobra t. l. Slovenci rodoljubi, se gajte prido po srečkah dokler so še na zalogi. (—)

„SLOVAN“ na VRANSKEM
nanovo preurejena gostilna bo pod vodstvom g. CUKALA LADISLAVA v nedeljo — DNE 6. OKTOBRA OTVORJENA!
Komfortno popolnoma opremljena s tekočo toplo in mrzlo vodo, nudi cenj. gostom, potnikom in izletnikom ali letovščinarjem poleg kopalnice, lepega senčnatga vrta, kegljišča in krasnih izletnih točk tudi dobro postrežbo s kuhinjo, ki skrbi tudi za specialitete, kakor krvavice, kranjske klobase z zeljem, pečeno, jetrne klobase in razne druge dobrine. Točila se bodo samo izbrana vina. — Vljudo vabljani!

u— Lastnikom in prodajalcem srečk loterije L. K. B. kr. organizacija Celje. Srečke, ki do 5. oktobra t. l. do 7. ure zvečer ne bodo vrnjene loterijskemu odboru v Celju, Dečkov trg 3, se bodo smatrale za prodane in morajo biti plačane. Pošiljkatve po pošti vrnjenih neprodanih srečk morajo nositi poštni žig 5. oktobra 1940. Sicer pa velja za vse prodajalce srečk pravilo: prodati prav vse srečke! (—)

Iz Maribora

u— Nove cene kruhu v Mariboru. Mestno poglavarstvo je včeraj določilo s takojšnje veljavnostjo naslednje krušne cene: za kilogram enotnega ljudskega kruha 5.25 din, oziroma v kosih v teži 144 dkg 6 din, 57 dkg 3 din, 28.5 dkg 1.50 din, 76 dkg 4 din, 38 dkg 2 din, 19 dkg 1 din. Enotni kmečki kruh se sme prodajati kilogram po 5.50 din, specialni rženi pa kilogram po 6 din. Ta dva kruha se smeta peči v struhal ali hlebih po pol kilograma, po 1 kg in po 2 kg. Za peko enotnega ljudskega kruha se sme uporabljati le pšenična moka, za kmečki kruh najmanj 50 odstotkov ržene moke z dodatkom pšenice moke, specialni rženi kruh pa se sme peči le iz ržene moke. Glede časa peke in prodaje kruha se opozarjajo pekovski mojstri na določbe člena 7, odstavek 2. in 3. zadevne uredbe, po katerih se bodo tudi kaznovali vsi prekrški.

u— Preložena otvoritev nove gledališke sezone. Zaradi še nedokončanih prenovitvenih del v gledališču in v njimi zvezane preselitve garderobe in dekoracij ter doletitve nove delavnice, še ni mogla biti izgovorjena inscenacija za novo razkošno opremljeno heroično komedijo »Cyrano de Bergerac«. Zato so morali preložiti otvoritveno predstavo, ki bi morala biti drevi na soboto dne 12. oktobra.

u— Šahovske novice. Po predsojdnem 6. kolu šahovskega tekmovanja v organizaciji šah. sekcije SK Železnikarja je stanje sledeče: Regoršek 3 in pol (1). Dasko in prof. Stupan 3 (1). Marič 2 in pol (2). Breš in Marvin 2 (2). Ben 1 in pol (2). Babič in Ketiš 1 (2). Čertalič 1/2, Nosan 5 (0). Gerželj je odstopil.

u— Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upraviteljem svojim vrstam jutri v nedeljo 6. t. m. v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika dr. Stanko Pogurja, Tyrševa ulica 14-I.

u— Sporazum med brivskimi mojstri in pomočniki. Mariborski brivski pomočniki so tudi sprožili aktualno vprašanje zvišanja prejemkov. V tem oziru je bil dosežen sporazum med mojstri in pomočniki, ki so prejeli primeren povisek prejemkov.

u— Delavstvo ima zopet kruh in zaslužek. Tovarna za kose in srpe pri Sv. Lovrencu na Pohorju je po štirimesečnem presledku spet pričela obratovati. Delavstvo je čez zimo spet dobilo zaslužek in kruh.

u— Zbornica za TOI sklicuje za danes ob 16. uri v sejni dvorani obrtniških združenj informativni sešestanek v zadevi reorganizacije obrtniških združenj. Sestanka, ki ga bo vodil zbornični delegat, se bodo udeležili zastopniki vseh 14 združenj, ki so bila svojčas razpuščena v Mariboru in obh mariborskih srežih.

u— Slikarski mojstri so odpovedali sporazum, ki so ga sklenili na mestnem poglavarstvu dne 31. maja letos s slikarskimi pomočniki. Odpoved utemeljujejo mojstri s tem, da se napravijo kategorije po sposobnosti pomočnikov, ne pa po letih zaposlitve. Zeleti je, da se ponovno doseže sporazum med mojstri in njihovimi pomočniki v slikarski stroki.

u— Kdo je utopljenec? Mimoidoci na državnem mostu so opazili, da nosi narasla Drava na svoji površini neznanega moškega utopljenca. Stražnik se je takoj odpravil na kolesu proti njemu, ki je bil odpet od jarmov proti njemu, ki je bil odpet od jarmov proti njemu, ki je bil odpet od jarmov proti njemu.

u— Pokopališka borza in njeni odmevi. Svoječas smo poročali o svojevrstni »pokopališki borzi« na starem mestnem pokopališču. Sedaj je prijavljen nekaj primerov, ko so kamnoseki pomočniki brez obrtne pravice prodajali na starem mestnem pokopališču nakupljene nagrobne spomenike in jih popravljali. Tako bodo zaključni odmevi »pokopališke borze« pred sodiščem.

u— Krušna pravda. Orožniki so ugotovili pri dveh trgovcih v Zg. Poljskavi, da prodajata kruh lažje teže, kakor je predpisana (109 dkg, struce so tehtale le po 95 dkg). Oba trgovca sta izpovedala, da sta dobila kruh od nekega framskega pekla, ki pa za njih, da je prejmeta omenjena trgovca kruh tudi od drugih pekov. Sedaj se ta krušna pravda nadaljuje.

Gospodarstvo

Kontrola inozemskega kapitala v gospodarskih podjetjih

Finančni minister je lani 18. oktobra izdal odlok, po katerem so bile vse delniške družbe, katerih delnice so bile ali so še v celoti ali delno v rokah inozemcev, dolžne prijaviti devizni direkciji Narodne banke tuje lastnike teh delnic, in sicer po stanju iz leta 1919., 1925., 1930. in 1938. Po tem odloku se ne sme brez poprejšnjega dovoljenja devizne direkcije izvršiti nobeno izplačilo dividendnih kuponov z delnic, ki so bile prej ali so last tujcev ne glede na to, ali se izplačujejo pri nas ali v inozemstvu. Za kršitev tega predpisa je odgovorna tako delniška družba, kakor tudi ustanova, ki bi izvršila izplačilo kuponov.

Z novim odlokom od 30. septembra t. l. pa je finančni minister razširil gornjo kontrolo, ki je doslej veljala samo za delniške družbe, tudi na vsa ostala gospodar-

ska podjetja v državi. Novi odlok se glasi: 1) Kontrola nad domačimi delniškimi družbami, predpisana z odlokom od 18. oktobra 1939, se razširi na vse ostale vrste gospodarskih podjetij v državi, poleg delniških družb, za katere je doslej veljal navedeni odlok.

2) Gospodarska podjetja vseh vrst v naši državi (komanditne družbe, komanditne družbe na delnice, družbe z o. z., javne trgovske družbe in posamezne tvrdke) so dolžne, da po objavi tega odloka predložijo devizni direkciji Narodne banke prijavo o udeležbi inozemcev v glavnici delniškega podjetja, in sicer na način, ki ga bo predpisala devizna direkcija Narodne banke, ki se pooblašča, da izda potrebna navodila za izvršitev tega odloka.

Gornji odlok je objavljen v »Službenih novinah« 3. oktobra.

Nove omejitve prometa z motornimi vozili

Prepoved voženj ob nedeljah in ponoči ter prepoved uporabe vozil preko 25 km od meje občine, če gre pot vzporedno z železniško ali avtobusno progo

Ministrski svet je na predlog trgovinskega ministra izdal naredbu o omejitvi prometa z motornimi vozili.

Po čl. 1 se zaradi štednje s tekočim govorom prepove od dneva, ko stopi ta naredba v veljavo:

- 1) uporaba potniških avtomobilov in motornih koles v nedeljah in praznikih;
- 2) njihova uporaba ob delavnikih od 22. zvečer do 6. zjutraj;
- 3) njihova uporaba preko 25 km od meje občine, v kateri lastnik vozila prebiva, če je takšen promet vzporeden z železniško ali avtobusno progo (vzporeden je promet tedaj, če leži izhodišče ali konec vožnje na železniški ali avtobusni progi in če gre vožnja po večini skozi kraje, ki so oddaljeni manj kakor 15 km od železniške ali avtobusne proge);
- 4) uporaba vseh motornih vozil za izletniške vožnje in za prirejanje dirk in tekem;
- 5) uporaba tovornih avtomobilov za prevoz, ki ga opravljajo podjetja za reden ali nereden prevoz blaga z motornimi vozili z dovoljenjem, dobljenim po obrtnem zakonu, preko 50 km od kraja, kjer je sedež obrti, če gre ta prevoz vzporedno z železniško progo (kjer obstoje dvomi, ali gre za vzporednost z železniško progo, razsodi banska uprava na podlagi mnenja železniške uprave);

6) uporaba lastnih motornih vozil za prevoz, ki ga opravljajo trgovska, industrijska in obrtniška podjetja za dostavo blaga kupcu ali pa zaradi dostave blaga v lastna skladišča, če se ta prevoz vrši preko 25 km od meje občine, kjer ima podjetje svoj sedež;

7) uporaba motornih vozil preko meje občine, kjer ima lastnik vozila svoj sedež, za blagovni prevoz, ki zanj ni potrebno dovoljenje po obrtnem zakonu;

8) uporaba motornih čolnov in ladij za zabavo.

Kot prazniki veljajo tisti dnevi, ko so trgovine ves dan zaprte in sicer po uredbi o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovnic z dne 16. aprila 1929, odnosno po banknih navedbah, izdanih na podlagi te uredbe.

Izjeme

Po čl. 2. so iz prepovedi čl. 1 izzeti: motorna vozila dvora, potniški avtomobili aktivnih ministrov in banov, potniški avtomobili cerkvenih veleodstojanstvenikov vseh priznanih veroizpovedi, avtomobili države, banovin in samoupravnih teles, Prizida in Privilegirane delniške družbe za sile, potniški avtomobili tujih diplomatskih zastopnikov, avtobusi, ki opravljajo reden potniški promet, avtomobili in avtobusi hotelskih podjetij za prevoz hoteljskih gostov od hotelov do postaje, avtobusi 25 km izven meje občine, kjer imajo svoj sedež, potniški avtomobili in motorna kolesa zdravnikov, veterinarjev in sanitetnega osebja pri izvrševanju prakse.

Te osebe lahko z legitimacijo uporabljajo svoja motorna vozila edino za osebni odhod z doma ali ordinacije do bolnišnice, do bolnišnice ali sanatorija, da obiščejo in pregledajo bolnike in se s temi vozili ne smejo prevažati druge osebe.

Prav tako so izzeti avtomobili ustanov za zavarovanje delavcev v neobhodno potrebnem številu, ki služijo za prevoz zdravnikov. Ta vozila vozijo lahko samo zdravniki in sanitetne osebe od ustanove do bolnika ali bolnišnice ali ambulante, nadalje potniški avtomobili elektrarn v neobhodno potrebnem številu, ki služijo za nadzorstvo in hitro popravilo daljnovidov, transformatorjev, postaj in drugih električnih naprav. Izjeta so tudi motorna vozila gasilskih društev pri požarih in vajah. Končno je izzet prevoz lastnih poljskih, rudniških in gozdniških pridelkov do gospodarskih poslopij ali najbližje nakladalne postaje z lastnimi motornimi vozili.

Izjeme lahko dovolijo po navodilih trgovinskega ministrstva samo banska uprava. Banska uprava sme po navodilih trgovinskega ministrstva dovoliti podjetjem, za drugim in ustanovam za oskrbo, da lahko z lastnimi motornimi vozili prevažajo blago za potrebe lastnega poslovanja v večjih razdaljah, kakor jih predpisuje ta naredba, če je takšen prevoz utemeljen z javnimi koristmi, ali pa kadar govore za to izredno tehni razlogi. Uporaba potniških avtomobilov države, banovin in samoupravnih teles se omeji izključno samo na najnujnejše uradne potrebe. Uradom, ki imajo avtomobile, bodo resorni ministri izdali stroge navedbe za omejitve uporabe teh vozil na najnižjo mero ter jim določili maksimum tedenske porabe tekočega goriva. Vozniki avtomobilov morajo imeti

legitimacije, podpisane od starešin pristojnih uradov.

Izven rajona 25 km bodo avtotaksijski lahko vozili le s posebnim dovoljenjem banske uprave, a samo tedaj, če na teh progah ni zadovoljivega železniškega ali avtobusnega prometa, ali pa če izredni javni interesi narekujejo potrebo, da se izdajo takšna izjemna dovoljenja. Dovoljenje se lahko preklicuje, če preneha veljati potreba, zaradi katere ga je oblast izdala. Avtotaksijski ne bodo smeli redno ali od časa do časa voziti iz mesta v mesto in tudi ne prodajati posameznih prostorov za posamezne vožnje ali izlete. Od dneva, ko stopi ta naredba v veljavo, se ukine izdajanje dovoljenj za takšne odnose za reden promet potnikov, kakor tudi za reden ali nereden prevoz blaga z motornimi vozili. Izjeme se dovolijo le, če javna korist to zahteva.

Ko stopi ta naredba v veljavo, lahko ban revidira avtobusni promet in prevoz

Spremenjen način ugotavljanja indeksa cen

V zadnjem letu, ko so cene posameznim predmetom pričele naglo naraščati, je študijski oddelek Narodne banke, ki objavlja indekse cen, prišel do spoznanja, da je treba način računanja tega indeksa reformirati, da bi bila slika, ki jo nudi indeks, čim popolnejša in čim bolj zanesljiva. Indeks cen na debelo, ki naj bo izraz kupne moči denarja, mora tudi pokazati, kakšni vzroki so bili merodajni za posamezne spremembe, kateri sektor proizvodnje v glavnem povzroča spremembe, odnosno v katerem sektorju se spremembe v največjem obsegu izražajo. V ta namen je študijski oddelek Narodne banke priredil obirno anketo, ki je pokazala, da sedanji način računanja indeksa ni primeren. Zato se je odločil, da bo v bodoče računal indeks cen po metoda merjenja (tehtanja), po katerem bo vsak posamezni predmet upoštevan v onem obsegu, ki ustreza važnosti določenega predmeta na domačem trgu. Sedanji indeks je izdelan na osnovi geometrične sredine, ki pa ne nudi prave slike.

Študijski oddelek Narodne banke je ugotovil, da sodeležje kmetijskih proizvodov v našem trgovinskem prometu v višini 38.3%, gozdni proizvod v višini 7.9%, industrijski proizvod v višini 39.6% in proizvod inozemskega izvora v višini 14.2%. V tem razmerju se morajo tudi upoštevati cene posameznih skupin proizvodov. Novi indeks bo upošteval 71 proizvodov, med tem ko obsega sedanjega indeksa 55 proizvodov, in se poleg tega računa še dva posebna indeksa izvoznih in uvoznih proizvodov.

V poročilu Narodne banke za prvo polletje letošnjega leta je objavljen popoln seznam predmetov, ki bodo v novem indeksu upoštevani, skupaj z odstotkom važnosti za posamezni predmet. Tako je za rastlinske proizvode določen delež 22%, za živalske proizvode pa 16.1%, kar da skupaj za kmetijske proizvode 38.3%. Od posameznih predmetov velja za pšenično delež 6.24%, za koruzo 6.40%, za krompir 1.57%, za goveje meso 4.63%, za svinjsko meso 3.68%, za ovčje meso 1.63%, za jajca 1.42% itd. Skupina industrijskih proizvodov se deli na 10 podskupin. Poleg tega pa je upoštevana posebna skupina proizvodov tujega izvora. Kjer imajo največje odstotke naslednji predmeti: bombažna preja 2.61, železna pločevina 1.73, bombaž 1.12, kava 1.08, volnene tkanine 1.65, bombažne tkanine 0.97 itd.

V novem indeksu bodo predmeti, ki jih upoštevamo upoštevani v splošnem indeksu, med tem ko so bili doslej po večini upoštevani le v indeksu glavnih uvoznih proizvodov. Vrh tega bo novi indeks posamezne predmete upošteval tudi v treh glavnih skupinah: 1) v skupini proizvodov, ki so pod neposrednim ali posrednim vplivom inozemskega povpraševanja (izvoznih proizvodov), 2) v skupini proizvodov, ki so pod neposrednim ali posrednim vplivom inozemske ponudbe (uvoznih proizvodov) in 3) v skupini proizvodov, ki so pod pretežnim ali izključnim vplivom domačega povpraševanja.

Novi indeks bo izračunan na osnovi povprečnih cen v letu 1937 (enako 100). Narodna banka objavlja v polletnem poročilu za poizkušnjo tudi dve indekse številke, izračunane na tej osnovi. Tako znaša novi splošni indeks za junij t. l. 142.49 nasproti 106.58, kolikor je izračunan za laniški junij. Povečanje nasproti lanskemu juniju znaša torej 33.8%, med tem ko nam po starem načinu izračunani indeks kaže povečanje za 36.2%.

blaga z motornimi vozili in ga omeji na dejanske potrebe prometa ali ukine, če ni noben potreben. O tem obvesti ministrstvo trgovinskega ministra, ki sme po zaslišanju posvetovalnega odbora za avtobusni promet njegov sklep revidirati. Pri tej reviziji se bo izvedla tudi revizija motornih vozil, ki jih razna podjetja uporabljajo pri svojem delu in se bo določilo, koliko motornih vozil sme katero podjetje imeti v prometu. Motorna vozila, ki bi po določilih te navedbe vozila v prepovedanem času ali v sicer prepovedanih relacijah, morajo imeti posebno označbo na zaščitenem steklu. To označbo izda pristojna državna upravna oblast (policija), drugod pa upravna oblast prve stopnje. Za motorna vozila, ki pripadajo vojaškemu oblastvom, izda to označbo pristojna vojaška oblast. Registriranje vozil se bo izvršilo samo za tista vozila, ki so za promet sposobna, če so bila doslej že registrirana, ali pa če se za registracijo prijavijo kot nova vozila. Vsaka oseba ali podjetje lahko registrira samo en potniški avtomobil. Lastnik motornega vozila sme pri prijavi vozila na registracijo peljati svoj avto brez posebnega dovoljenja do kraja registriranja.

Motorna vozila, ki bodo na dan, ko stopi ta naredba v veljavo, zunaj kraja stalne uporabe, se lahko v roku petih dni po uveljavitvi te navedbe, brez posebnega dovoljenja oblasti, vrnejo v kraj stalnega bivanja.

Kazni

Kontrolno nad izvedbo določil te navedbe opravljajo splošna upravna oblastva prve stopnje, odnosno državna krajevna policijska oblast. Policijski in orožniški organi in organi kontrole so dolžni strogo nadzirati promet motornih vozil in vsak prestop takoj prijaviti pristojni oblasti. Vsak prestop te navedbe se bo kaznoval z denarno globo od 500 do 5000 din in z zaporom do 30 dni. Kazni določijo državne ali krajevne policijske oblasti, kjer teh ni, pa splošne upravne oblasti prve stopnje. Glede prestopov se izvajajo določila obrtnega zakona. Denarne globe gredo v korist sklada za pospeševanje domače produkcije tekočega goriva pri upravi državnih monopolov. Iz tega sklada se bodo plačevale tudi nagrade v višini ene tretjine izterjane denarne globe.

Ta naredba ne velja za motorna vozila, ki jih goni domače gorivo (plin). V veljavo pa stopi tretji dan po objavi v »Službenih novinah«.

Borze

4. oktobra

Na zagrebški borzi je bil danes promet v grških bonih po 61, med tem ko je bilo v Beogradu povpraševanje po 60. Bolgarski kilirski čeki so se v Beogradu trgovali po 91.50.

Na zagrebškem efektivnem tržišču ni bilo prometa v državnih papirjih (v Beogradu se je vojna škoda trgovala po 438). Do zaključka je prišlo v delnicah Osječke ljevalnice po 165. Delnice Trboveljske pa so se dvignile na 354 do 350.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijni tečaj: London 178.15 — 181.35, New York 4425 — 4485, Curih 1020.98 — 1030.98. Tečaj na »svobodnem trgu: London 220.32 — 223.52, New York 5480 — 5520, Curih 1261.65 — 1271.65.

Curih. Beograd 10. Pariz 9.95, London 17.20, New York 434, Milan 21.9250, Madrid 40, Berlin 173.75, Stockholm 103.45, Budimpešta 85.50, Atene 3.00, Carigrad 2.80, Bukarešta 2.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: 4% agrarne 51 den., 4% severne agrarne 51 den., 6% begluške 78.50 bl., 6% dalm. agrarne 70.50 bl., 6% šumske 70 bl., 7% stabiliz. 92 den., 7% invest. 97 den., 7% Seligman 100 den., 7% Blair 94.50 den., 8% Blair 99 — 100; delnice: PAB 192 den., Trboveljska 350 — 354, Gutman 45 — 51, Sečera Osijek 215 den., Sečera Val. Bečkerek 600 den., Osječka ljevalnica 165 — 167 (165) Isis 60 bl., Jadranska 400 den.

Beograd. Vojna škoda 438 den. (438), 4% agrarne 53.50 den., 6% begluške 76.50 den., 6% dalm. agrarne 69.50 — 70 (70), 6% šumske 69.25 den., 7% invest. 99.50 den., 7% Blair 94 den. (95), 8% Blair 99 den.

Blagovna tržišča

ZITO

Chicago, 4. oktobra. Začetni tečaj: pšenica za dec. 61.75, za maj 81.125, za julij 77.50; koruza: za dec. 57.50, za maj 59. + Novošadska blagovna borza (4. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: za pšenično veljajo odkupne cene po uredbi. Oves: baški, sremski 310 — 312.50. Riž: baška 332.50 — 335; ban. 330 — 332.50. Ječmen: baški in sremski 350 — 355; pomladni 412.50 — 417.50. Koruza: baška 340 — 342.50. Moka: franko miln v dunavski banovini brez skupnega davka in vrec: »Oge« 723; krušna moka 358. Otrubi: franko miln brez skupnega davka in vrec: 180. Fižol: baški in sremski bell brez vrec 407.50 — 412.50.

Cilj italijanske ofenzive je Aleksandrija!

Taborišče italijanske vojske v bližini Aleksandrije

Razvoj vojne v Sredozemlju

Aleksandrija je cilj italijanskih vojaških operacij

Nemški admiral Gadow razmišlja v berlinskem dnevniku »Börsen Zeitung« o pomenu sedanjosti vojne na afriških tleh. Pri tem primerja italijanske vojaške operacije v Egiptu s pohodom rimskih legionarjev pod vodstvom Scipija Afriškega na Kartagino. Končni cilj italijanskega prodiranja v Egiptu je Aleksandrija. Pot do tja je sicer dolga, toda cilj ni nedosežen. Aleksandrija je važna zategadelj, da se v njej nahaja težišče angleških mornariških sil, ki nadzorujejo vhodni in srednji del Sredozemskega morja.

Strategična vloga, ki jo ima britska mornarica v Egiptu, je po sodbi nemškega admirala neznatnega pomena. Pomorska sila,

ki s svojim ofenzivnim načinom ni v stanju izsiliti nobene odločitve ter tudi z blokado ne more obvladati nasprotnika, je zelo problematična, posebno tam, kjer je stalno izpostavljena sovražnim napadom.

Ako se Italijanom posreči, da po suhem osvoje Aleksandrijo, se bodo morali Angleži umakniti v druga pristanišča, bodisi v Port Said, Haifa ali Famagosto na Cipru. Vse te tri luke na ležijo v območju italijanskega letalstva, ki sodeluje z močnimi skupinami podmornic in bojnih čolnov. Padeč Aleksandrijo zaključuje admiral Gadow, bi pomenil zlom angleške premoči v tem delu Sredozemskega morja.

Mnogoprsti ljudje

Podedljiva lastnost — Primer iz literature

Mnogoprstnost, ki se pojavlja v večini primerov tako na rokah, kakor na nogah, so mogli v številnih družinah zasledovati skozi celo vrsto pokolenj. V nekaterih primerih se je pojavljala redno in pri tem je kazalo, da trpi zavoljo nje zlasti moški spol. Tako so v Giessenu med 125 primeri ugotovili 86 primerov mnogoprstnosti moških in samo 39 žensk s prekomernim številom prstov.

Tudi iz prejšnjih časov imamo številna poročila o primerih tega zla. Galenus, Pavel iz Egipta, Celz in Plinij navajajo takšne primere, a Albertus Magnus je bil menda prvi, ki je navedel primer podedljive mnogoprstnosti. Izmed zgodovinskih osebnosti pravijo, da je imela več prstov, nego jih je treba, nesrečna žena angleškega Henrika VIII., Ana Boleyn. Francoski kralj Karel VIII. je svojih šest prstov na nogi skrival v širokih čevljih, ki jih je sam izumil. Sveta Hedvika je truplo svojega

sina, ki je padel v bitki, spoznala po šestih prstih na levi nogi. O filozofu Bilfingerju poročajo, da je prinesel na svet 12 prstov na rokah in 11 na nogah, a da so ga teh prekomernih darov narave rešili z amputacijo že 10. dan po rojstvu. V začetku 19. stoletja so mnogo govorili o številnih primerih mnogoprstnosti, ki so se pojavljali v vasi Izeaux pri Grenoblu. Ta mnogoprstnost je počasi izginjala zavoljo mešanja krvi. Balzac je v svojem »Podeželjskem zdravniku« obdelal mnogoprstnost tako rekoč tudi literarno. V južnoarabski vladarski rodbini Fodiljev ali Osmanijev so bili vsi rodbinski člani bolj ali manj mnogoprstni.

Postani in ostani član

Vodnikove družbe!

Podpis trojnega pakta med Nemčijo, Italijo in Japonsko

V petek, dne 27. septembra je bil v Berlinu svečano podpisan trojni pakt o sodelovanju med vesilarni osi in Japonsko. Pakt predstavlja blok ljudstev, ki šteje blizu 250 milijonov ljudi. V dvorani nove kancelarske palače v Berlinu so se po podpisu pakta dali fotografirati podpisniki v trenutku, ko je nemški zun. minister von Ribbentrop čital deklaracijo. Na vliki vidimo sedeti od leve proti desni: japonskega poslanika v Berlinu Kurasa, ki je podpisal pakt v imenu Japonske, italijanskega zun. ministra grofa Ciana, Hitlerja, ki je dal pobudo za to zvezo. Na skrajni desnici stoji von Ribbentrop, ki čita besedilo pogodbe nemške vlade

H. Adams

18

LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

»Zdaj vas imam, Robin Hood! Ali si hočete rado-voljno sneti krinko ali naj vam jo strgam z obraza?«

»Izpustite me!«

»Niti na misel mi ne hodi!«

Stala sta tesno drug zraven drugega. Z desnico jo je držal, da se ni mogla izmuzniti. Levo roko je imel prosto, čeprav je lisica še visela na nji. Tudi noge je imel še uklenjene, a vendar je bil gospodar položaja in Karolina si je bila tega v svesti. Samokres je imela v žepu, toda izdreti ga ni mogla, sicer je bila pa vobče pozabila nanj.

»Do zdaj sem vas imela za gentlemana,« je rekla počasi in s poudarkom. »Prisegli ste, da ne storite ničesar nasilnega, ako vas izpustim.«

»Ta pač ni nasilje, da želim videti obraz svoje gostiteljice.«

»Toda nasilstvo je, da me tako držite. Izpustite me.«

»Snmite si krinko, pa vas takoj izpustim.«

»Nikdar!«

Močno ga je mikalo, da bi ji strgal svileni krinko, za katero se je skrival njen razgreti obraz. Nihče mu ne bi bil mogel ubraniti, a vendar se je obotavljal. Besedo ji je bil dal in nekaj na nji ga je opominjalo, naj rajši ne prelomi obljube.

»Vdrli ste v moje stanovanje,« je rekel. »Oma-mili ste me in me spravili semkaj. Hoteli ste me obrati za veliko vsoto denarja in samo strah pred posledicami vas je ostrašil, da ste se premislili. Ako zdaj vse to pozabim, pod pogojem, da odložite krinko, ali mi potem ustrežete?«

»Ne — ne morem.« Besede so se ji izvile kakor stok. Peter je izpustil njeno roko.

»Tudi prav,« je rekel. »Ostati hočem mož beseda. A dajte mi, prosim, tudi še ključ za okove na nogah. Jutri mi lahko zavežete oči in me spravite od tod. Toda svarim vas! Ko bom prost, bom zasledoval vas in vaše prijateljice. Poslednjič vam ponujam spravo. Snmite si krinko, povejte mi, kdo ste, pa vam odpustim vse, kar ste storili. Pustite me, da grem in storim, kar me je volja. Hočete?«

»Težko da bi sami našli pot.« Stala je pri vratih in pogum se ji je bil vrnil.

»Videli bomo. Zaklepati ni treba, radovoljno ostanem tu.«

»Hvala lepa.« Karolina ni več slišala svojega lastnega glasu. Vrgla je ključ za okove na mizo in odhitela. Pri tem seveda ni opazila, da ji je bila mična, povsem nemoška rutica padla iz rokava in obležala na tleh.

»Ali ste to vi, gospod Grey, ali je samo vaš duh? Tako vam Hada, kaj delate tu?«

Mister Feliks Bickerton iz Filadelfije, USA, je imel več kot dovolj vzroka, da je bil presenečen. Na pomorski vožnji s Ceylona v Anglijo se je bil seznanil s premožnim in uglednim človekom. Po-

10

Vreme v oktobru

Ce smemo verjeti ljudskim napovedovalcem vremena, bomo imeli v oktobru še nekaj lepih in toplih jesenskih dni. Milo vreme bo trajalo do 14. Potem se vrinejo trije hladni in vetrovni dnevi, nakar nastopi zopet milo vreme od 18. do 24. Od 25. oktobra dalje bo nebo oblačno, vreme pa deževno, v goratih predelih tudi snežno. To bo trajalo do 5. novembra, ko se vreme zopet obrne k lepemu, ki bo trajalo tja do 17. novembra. Po tem datumu napovedujejo zopet dež in sneg.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da potiskajo Zedinjene države svojo obrambno črto več sto milj naprej proti vzhodu;

da so mehiško poslanstvo v Bukarešti zaprli;

da so prva letala ameriškega izvora že posegla v zračno borbo med Nemčijo in Anglijo;

da je moskovski radio te dni srđito napadel režim generala Franca;

da se je zdravstveno stanje Rabindranata Tagoreja zopet poslabšalo;

da sta bila v Bolzariji pomiloščena polkovnik Damian Velčev in Kolev;

da so v bližini Bratislave odkrili ostanke nekdanjega rimskega naselja;

da je francoska vlada v zadnjem času izdala prvi zakon proti Židom;

da ustvarjajo v Rusiji velike delavske rezerve v industrijskih podjetjih;

da se rumunska podjetja ne smejo več dati zastopati po židovskih advokatih.

Svidenje med materjo in sinom

Rumunska kraljica-mati Helena ob porvratku iz Italije v Rumunijo pri svidenju s svojim sinom, mladim kraljem Mihailom

Prva pomoč po bombnem napadu

Berlinski samaritani odnašajo ranjence iz neke porušene hiše

Iskali so spečega otroka

Veliko razburjenje na policiji v Kodanju

Ves kodanjski policijski aparat je spravljal te dni na noge neka obupana mati, ki je iskala svojega petletnega sinčka. Mati Ib je bil popoldne obiskal neko otroško filmsko predstavo in se ni pravočasno vrnil domov. Ko pa je bila mati poldrugo uro zamačala, je odšla na policijo. Tam so vsem revirjem opisali otroka in pričelo se je iskanje s pomočjo policijskega psa.

Iskanje je bilo brez uspeha in tedaj je

lastnik psa izjavil, da mora pes ovohati pač kakšno ibovo obleko. Odsel je z materjo in pesom do stanovanja. Komaj je žena tam odprla vrata, je planil vrli pes v neko stransko sobo in tam h postelji, v kateri je mali Ib pokojno spal. Otrok je bil prišel domov nekoliko minut potem, ko je mati odšla na policijo, se je sam sikel in sam je legel v posteljo. Bil je nemalo presenečen, ko ga je pasji smrček zbudil iz pokojnega spanja...

Američanke imajo velike skrbi

Lepota, konkurenca in tekme preko morja

V New Yorku so imeli lepoto tekmo, pri kateri je »moštvo«, ki so ga sestavljale dame iz najvišje družbe, gladko propadlo pred skupino manekenov. Tekma se je izvršila kot posledica spora, ki je nastal, ko so dame v okviru neke dobrodelne prireditve priredile revijo toalet in so se poklicne predvajalke ženskih oblačil oglasile, da je šlo prvič za dejanje umazane konkurence in drugič za dokaz nezadostnega znanja, a tudi lepote.

»Družba« je to rokavico sprejela in skle-

nili so, naj se 15 najlepših deklet iz njene srede pomeri s 15 najlepšimi manekeni pred žirijo 15 umetnikov in strokovnjakov, da bodo vsi videli, na kateri strani je večja lepota in boljša drža. Žirija je imela izrecen nalog, da pri presojanju ne sme jemati v obzir tudi toalet, prišček in drugih takšnih podrobnosti. Kramsi srebrni pokal je dobila skupina manekenov z 9 glasovi proti 6, razen tega so iz vsake skupine najlepše deklet nagrajili z masivnim zlatim »Parisovim jabolkom«.

Nemci in Italijani gredo iz Mehike

Ameriške pristaniške oblasti so ugotovile, da se pripravljajo štiri nemške trgovske ladje, med njimi linijska ladja »Orinoco«, na odhod iz mehiškega zaliva. Poleg štirih nemških ladij kani zapustiti Mehiko tudi devet italijanskih ladij, ki so od začetka vojne zasidrane v mehiški luki. Posadka nemških in italijanskih ladij je prešla zaupna navodila. Angleška mornarica je bila o tem informirana ter pripravila odgovarjajoče protikupele.

Ruske odprave na Severni tečaj

List »Večernaja Moskva« priobčuje članek polarnih letalcev Careviča in Akurkova, o razmerah v Arktidi, od koder sta se vrnila pred kratkim v Moskvo. V tem članku pravita, da so sovjetske ladje letos lahko prodrele do nasevernejših točk, po zaslugi sistema ladijskih karavan so sovjetski raziskovalci dosegli 77. stopinjo severne širine, od tam pa so lahko prodreli do Severnega tečaja, torej v kraje, ki so bili doslej nedostopni.

Nova najdišča premoga v Rusiji

V nekaterih okrožjih, ki leže v bližini Moskve, so odkrili v zadnjem času nova ležišča premoga, tako n. pr. v Tuli, Rjazanu in Smolensku. Ležišča v Tuli cenijo geologi na 156 milijonov ton. V Rjazanu računajo, da bodo na leto izkopali več deset tisoč ton »črnega demanta«.

Rajši v zakonski jarem kakor k vojakom

Iz New Yorka poročajo, da se je tam število porok v primeri z lanskim letom v septembru dvignilo za 34 odstotkov. To nenavaden porast razlagajo z določbo zakona o vojaški dolžnosti, po kateri se poročeni možje za sedaj ne bodo vpoklicevali.

Napad na Gibraltar z angleškimi bombami

Agencija Stefani javlja iz Algecirasa, da so francoski letalci, ki so nedavno napadli Gibraltar, metali na angleško trdnjavo bombe angleškega izvora. Teh bomb se je posluževala francoska oborožena sila v zraku, dokler sta bili Anglija in Francija še zvezani v prijateljstvu in vojni.

ANEKDOTA

Igralka in pisateljica komedij Klara Ziegler je bila na moč stasita in visoka.

Nekega večera, po predstavi, se ji je približal majhen, šibek častilec z boječim vprašanjem, ali jo sme spremljati.

Zieglerjeva ga je pogledala zviška in dejala:

»Cemu pa? Ali se bojite stopati sami?«

VSAK DAN ENA

»Ali je kaj ribic v tej vodi?«
»Teza pa še ne morem povedati.«
»Kako da ne? Kako dolgo že ribarite tukaj?«

»Približno deset let...«

(»Dimanche Illustré«)

k cestni obleki ovratnico, in pripravo za britje je tudi pustila zunaj.

»Kaj takega se zgodi vaši ženi?« je vprašal Američan. »Sicer sem pa mislil, da ste samec.«

»Saj tudi sem. Poročil bi se le z ženo, ki bi mi znala skrbne pripraviti kovčeg za pot kakor ta, ki mi ga je pripravila danes.«

Gospod Bickerton se je vozil sam; imel je udoben potni avtomobil, kamor sta v nekaj trenutkih spravila Petrovo prtljago. Moža sta zdaj sedela drug vstric drugega in Peter je povedal, kaj ga je bilo doletelo.

»Kaj pravite! Neko dekle ali celo štiri dekleta so vdrli v vaše stanovanje in so vas omamila in spravila v počitniško hišo na kmetih, da bi vas imela tam zaprtega, dokler jim ne bi plačali 40.000 funtov odkupnine?«

»Prav tako je bilo,« je dejal Peter.

»In takšne reči se dogajajo v tej mirni, zločni Angliji? Kam so vas spravile?«

»O tem vobče nič ne vem. V našem dogovoru je bilo določeno, da me danes dopoldne z zavezanimi očmi odlože ob kaki cesti, ki vodi v London. Hiša mora stati nekje na obali, dobrošno uro smo se vozili in ne počasi, preden so me iztovorile. Tu vas moramo na žalost zapustiti, gospod Grey,« so dejale. »Promet na tej cesti je tako živahen, da vas bodo kmalu našli.« S temi besedami so odložile kovčgo in mene, in že jih ni bilo nikjer.

»Bili ste eden proti štirim, a konec koncev so bile vendarle samo dekleta,« je menil Bickerton.

„Jugoslavija je trdna organska celota“

Zanimiv švicarski glas o vlogi Balkana in posebej še Jugoslavije v mednarodnem položaju

Švicarski list »Gazette de Lausanne« objavila od enega svojih balkanskih poročevalcev daljši članek pod naslovom »Balkan med Nemčijo, Italijo in Rusijo«. V članku se še posebej dotika položaja naše države in med drugim izjavlja:

»Ne smemo pozabiti, da je politična in socialna struktura Balkana federalistična in da individualistični federalizem najbolje odgovarja balkanskim državam. Izkušnja Jugoslavije to potrjuje. Odkar je bila po modrosti najboljših hrvatskih in srbskih politikov uresničena hrvatska avtonomija, je Jugoslavija konsolidirana in stabilizirana. Interes Hrvatov, da ostanemo v federalističnem okviru Jugoslavije je tolikšen, da ga ne bi mogel zrušiti nihče, ne da bi zadela ob skupni srbsko-hrvatsko odpor. S tem, da je Jugoslavija dala Hrvatom avtonomijo, je rešila svoj glavni problem. Ona je s tem dokazala, da je organska država, sad skoro tisoletnih naporov treh narodov, ki pripadajo isti nacionalni družini...«

Hrvat in Srbi dobro vedo, da so bile meje njih države dosežene po dolgih krvavih borbah, v katerih so na začetku stoletja padli njih najboljši sinovi. Oni se bodo zato uprli z vso svojo silo vsakega, ki bi hotel oropati njih državo njene organske in življenjske zgradbe. Jugoslavija, ki predstavlja teritorialno, politično, gospodarsko in duhovno enoto sredi Balkana, je postavljena med tri velike tokove, nemškega, italijanskega in

slovenskega. Ona je istočasno srednjeevropska, sredozemska in balkanska država ter je interesirana na ohraniti miru sredi razlik in nasprotij.

V Beogradu se veselo, ker v Berlinu in Nemčiji tako dobro razumejo Jugoslavijo; boljše, kakor so jo večkrat razumeli v Parizu. Zelo so tudi zadovoljni z odnosi, ki obstoje med Balkanom in Nemčijo v smislu, ki naj obvaruje Balkan pred zapletom v vojno. Gospodarska odvisnost balkanskih držav od Nemčije ni šele od včeraj. Seveda pa se danes bolj čuti, kakor kdaj prej. Toda gospodarski problem je podrejen političnemu, ki je v tem, da se Balkanu ohrani mir, da se ohrani meje balkanskih držav, na znotraj pa njih državna in politična samostojnost. To je velik problem, toda navzlic svojim težavam vendarle ne bo mogel vreči balkanskih držav v obup, ki bi ga izkoristile negativne sile za svoje temne namene. V Beogradu žele, da bi oni duh balkanskega sodelovanja, ki je najprej zbližal Jugoslavijo z Nemčijo in Italijo, nato pa še z Madžarsko in Bolgarijo, ostal, kajti od njega bo odvisna ne le vsa bodočnost Jugoslavije, temveč tudi bodočnost Balkana, njegove civilizacije, njegovega napredka in njegove obnove. Ako bo Balkan ostal še nadalje miren, ni dvoma, da bo postal nova Svica jugovzhodne Evrope, kar bi pomenilo veliko korist za ves evropski kontinent.«

Invazija ali obrabna vojna?

Pod tem naslovom je švicarski list »National Zeitung« iz Basla objavil dve zanimivi poročili od svojih posebnih poročevalcev v Londonu in Berlinu.

Londonski poročevalec navaja prevladujočo londonsko domnevo, da zasleduje nemško vrhovno poveljstvo s svojo sedanjo taktično borbo proti Angliji predvsem izčrpanje nasprotnika v smislu tako zvanega »obrabne vojne«, obenem pa hoče zadeti vse imperij z operacijami v Sredozemlju in Afriki. Pri tem smatrajo v Londonu mnenje, da so Nemci sploh opustili invazijski načrt, za preuranjeno. Kar ne bi bilo mogoče izvesti to zimo, bo še vedno mogoče spomladaj, saj je znano, da je tudi lazi Nemčija bolj izkoristila zimo kakor nasprotnik. Neprevikljivo bi bilo trditi, da bo Anglija rešena, ako vzdrži to zimo. Glavni vzporedje je samo to, ali Anglija lahko vzdrži v takšni »obrabni vojni«, ki bi mogla dovesti tudi do kompromisne rešitve konflikta. Poskus uničenja britanske vojne industrije doslej ni uspel. Zato mora danes sedanji napadi predvsem Londonu in njegovi morali.

Berlinski poročevalec istega lista pa navaja izjavo neke vodilne osebnosti v nem-

škem letalskem ministrstvu kot odgovor na vprašanje, ali je sploh načrtovana invazija in kdaj. Dotična oseba je izjavila, da je za invazijo odprtih več poti. Pot iz Calaisa v Dover ni edina, ki bi mogla dovesti do poraza Anglije. Glede invazije sta teoretično dve možnosti: 1. osredotočenje invazijskega poskusa na eno samo točko, ki se izpostavi istočasno pritisku letalstva, topništva in kopne vojske; tak poskus invazije bi bil prav tako kakor v Doverju mogoč tudi v Liverpoolu ali kje drugod; 2. invazija po metodi čim večje uporabe oborožene sile in na čim večjem prostoru. Tudi za takšno invazijo, ki naj bi vplivala v smislu zmene, je več možnosti. Ako se vzame v poštev tudi norveška obala, je tak poskus mogoč tudi na angleškem severu in ne le na jugu. Mogoča bi bila tudi invazija s prevozom čet z letali in padalci.

Na vprašanje, kdaj bi lahko invazija nastopila, je zastopnik letalskega ministrstva odgovoril: »Morda je ta čas blizu, morda je tudi daleč, toda po mojem mnenju je nekaj gotovo, namreč, da bo invazija vselej kakor izvedena.«

BELEŽKE

Konference v Beogradu

Tudi včeraj in v četrtek so se nadaljevale ožje ministrske konference v Beogradu. Udeleževali so se jih poleg g. Cvetkovića in dr. Mačka resorni ministri, ki so posebno zainteresirani na predmetih, o katerih je bilo govora. Poleg tega sta imela predsednik Cvetković in podpredsednik dr. Maček tudi sama daljši razgovor. O predmetu posvetovalni pravi vladno »Vremec«:

»Na razpravi je bila vrsta vprašanj politične in gospodarske prirode, ki bodo v najbližji bodočnosti prišla pred ministrski svet. Kotar se doznava, bo vlada v prvi vrsti storila energične in daljnosežne ukrepe za oživiljenje narodnega gospodarstva in stabiliziranje ekonomskega življenja. Prav tako bo vlada v skladu z osnovnimi potezami svoje politike in s principom nevtiralnosti kmalu sprejela tudi gotove politične sklepe, katerih cilj bo, da se v celoti onemogoči razni škodljivi vplivi in propaganda neodgovornih elementov.«

Za osrednjo organizacijo hrvatskega gospodarstva

»Hrvatski dnevnik« se zavzema v daljši beležki za ustanovitev osrednje organizacije, v kateri bi bile zastopane vse panoge gospodarskega udejstvovanja na Hrvatskem. Naloga te organizacije bi bila čuvati interese hrvatskega gospodarstva kot celote, sodelovati na važnih gospodarskih anketah v Zagrebu in Beogradu, skrbeti za koordinacijo dela v raznih gospodarskih strokah in končno fungirati kot gospodarski posvetovalni organ za banksko oblast.

Nov srbski politični tednik

V Beogradu je začel izhajati politični tednik »Zemlja«. Izdaja in urejuje ga bivši minister Vojin Djordjević, upravnik Saveza srbskih zemljoradniških zadrug. V uvodni besedi pravi list, da bo branil interese srbskih kmetov.

Problem neenakih cen

Pod tem naslovom razpravlja »Hrvatski dnevnik« o pojavu, da so cene raznih življenjskih potrebščin neenake ne le v različnih krajih, temveč tudi v istem kraju pri različnih trgovcih. List pravi, da je to v gospodarskem in psihološkem pogledu nezdružljiv pojav, krivdo zanj pa vidi v individualnem določanju cen, ki ga predpisujejo desecdanje uredbe o pobijanju draginje. Potrebno je, pravi dalje glavno glasilo dr. Mačka, da se ta praksa ukine in da se vsaj v istem kraju določijo enotne cene za vsako izmed življenjskih potrebščin. Ako kdo iz kakršnih koli razlogov ne more proizvajati ali prodajati blaga po določenih cenah, naj se pač umakne s tržišča.

Taktični manevri ruske mornarice

Glavni organ ruske mornarice »Krasnij Flot« poroča, da so se te dni zaključili tako zvali »taktični manevri« sovjetskega brodogradništva v Severnem ledenem morju. Manevri so se udeležile podmornice kakor ostale enotne vojnega brodogradništva, večji od-

nom in sosednim Siamom je država Laos z glavnim mestom Luang-Prabang, ki teži severno od siamskega Tajlanda. Cisto na severu pa leži peto država Tonkin z glavnim mestom Hanoj. Ta država teži na južno Kitajsko. Sestavni del indokitske države zveze pa je tudi francoski teritorij Kuangcu-van ob obali kitajskega Kuang-tunga, severno od polotoka Ljučou.

Indokina velja za zelo bogato deželo in je znana predvsem po svojem poljedelstvu, katerega glavna kultura je riž (ki tvori štiri petine vse poljedelske proizvodnje), a tudi po svojih mineralnih bogastvih.

Simbolična bela peresca

Po vesteh iz Londona so na angleškem izkopali iz pozabe zelo star običaj, s katerim se nemilo vzbuja vest raznih strategov in londonskih klubih in pri kavarniških omizjih. Začne se je pošta raznesla po

Londonu množico lahkih pisem, naslovljenih na različne mlade ljudi in može v najlepših letih. Ko pa so naslovniki odprli pismene ovitke, niso v njih našli nič drugega nego samo eno belo peresce. Kdor si vedel, kaj naj pomeni pošiljka, so ga poučili drugi, da je bilo peresce po prastarem britanskem običaju simbol onih ljudi, ki v času velike splošne stiske skrbno čuvajo svojo dragoceno kožo, namesto da bi stopili na branik skupnosti. To belo peresce je znak zabušantstva.

Po kakovosti pismenskega ovitka in po pisavi se je dalo sklepati, da prihajajo pisma z belim perescem iz nežnih rok, ki na tako delikaten in diskreten način opominjajo naslovnika, naj se zave, kaj je njegova dolžnost. Kakor vse kaže, imajo londonske dame v evidenci lepo število »zabušan-tov«. Tudi časopisi so že zabeležili to akcijo nežnih rok ter poučili široko javnost o tajnem pomenu belih peresc. Mnogi odlični mladeniči so dobili baje že po nekoliko pisem z omenjeno lahko pošiljko.

SPORT

Jutrišnji prvenstveni spored v nogometu štiri ligaške tekme in še kopica drugih

Kakor smo že včeraj opozorili naše čitatelje, bo jutrišnja nedelja spet prinesla veliko vrsto nogometnih tekem za prvenstvo, v katerih bodo nastopila v borbah za točke številna moštva, od ligaških do zadnjih nižerazrednih na deželi. Iz obilice jutrišnjih dogodkov na zelenem polju želimo prireditelji opozoriti prijatelje nogometne igre predvsem na naslednje:

Olimp v Ljubljani

Jutri popoldne bo nastopilo v dvoboju z Ljubljano moštvo Olimpa, ki je v nedeljo z leplim uspehom odpravil Kranjčane. Ljubljana, ki je pritegnila v svoje moštvo izvežbane in solidne moči, se zopet vrača v svojo najboljšo formo. Upamo, da bo jutri pokazala vse svoje znanje in viložila v tekmo ves svoj trud. Cenjeno publiko pa vabimo, da v čim večjem številu pride na tekmo in Ljubljano moralno in materialno podpre. V predtekmi se bodo srečali juniorji Ljubljane in SK Slavije — tudi za točke.

Tekmi bosta ob 14.15 dalje.

Železnica v Trbovljah

Jutri se bo naš rudarski nogometni prvak v jesenski sezoni poslednjič predstavil trboveljski športni publiku. To pot se bo Amater srečal s SK Železnikarjem iz Maribora, bivšim prvakom ljubljanske nogometne podzveze. Gostje so znani po svoji tehnično dovršeni igri ter so tudi sedaj v odlični formi. Domačini bodo morali zaigrati s takim članom kakor pri poslednjih tekmah. Moštvo Železnikarja bo gotovo napelo vse sile, da bi bilo ono prvo, ki bo odzvelo Amaterju točke. Amater bo sicer priložen nastopiti v okrnjeni postavi, toda kljub temu se pričakuje od domačega favorita, da bo rešil čast črnega revirja. Pri poslednji tekmi v jesenski sezoni bo Amater svoji publiku pripravil še eno presenečenje. Razpisal je namreč tri praktična darila, ki bodo izžrebala na nedeljski tekmi v polčasu. Vsak obiskovalec tekme bo imel na svoji vstopnici napisano številko, ki bo veljala za žreb.

Tekma bo ob vsakem vremenu s pričetkom ob 16. s predtekmo. Trboveljčani se vrnjudo vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Bratstvo v Kranju

V Kranju bo to nedeljo ena najvažnejših ligaških tekem, in sicer med obema predstavnikoma gorenjskega nogometa, ki bo obenem potekala v ogorčeni borbi za športni prestiž obeh gorenjskih športnih središč. To bo pravi gorenjski »derby«.

Kranju gre v tej tekmi predvsem zato, da ojači svoj položaj v tabeli, ki si ga je pokvaril v zadnjih dveh tekmah, prav tako pa gre za dragocene točke tudi Jeseničanom. Tekma bo zaradi tega zelo zanimiva in napeta, tem bolj, ker je staro pravilo, da sta obe enajstorici najboljši takrat, kadar igra med seboj. Za tekmo vlada seveda v Kranju in na Jesenicah veliko zanimanje in je pričakovati, da bo obisk to pot rekord.

Tekma bo ob 15.30 na igrišču Kranja.

Četrta tekma za točke v slovenski ligi bo na igrišču Železnikarja v Mariboru, in

sicer med Mariborom in ljubljanskim Marsom. Obe moštvi se dozdaj nista mogli posebno uveljaviti v tej konkurenci, pa bo sta v nedeljo gotovo napeli vse sile, da se pomakneta nekoliko višje v tabeli.

V KOLEZIJI BOSTA DVE TEKMI JADRAN—MOSTE in GRAFIKA—MARS jun.

Po daljšem presledku bomo na trnovskih tleh spet videli enajstorico iz Most, ki si je letos priborila vstop v ljubljanski I. razred. Že takoj v prvih dveh srečanjih so nas skoraj presenetili s svojo igro, startom, voljo in početom.

Tekme I. razreda po lepoti in potezah ter dogodkih na terenu prav nič ne zaostajajo za tekmi v ligi. Razlika je le ta, da se fantje še bolj zagrižejo, kajti vsi igrajo samo za športni užitek in iz ljubezni do svojega kluba. Kako bo v tej tekmi? Kolikor so Jadranaši morda bolj rutinirani, toliko so Moščani bolj odlični pred golom. Toda na lepoto in stil igre se kaj kmalu pozabi, a rezultat ostane in odloča o plasmaju v tabeli. Prvenstveno tekmovalje v tem razredu je v polnem razmahu in bi bilo priporočljivo, da si ga ogleda tudi naše občinstvo ter tako podpre sodelujoča moštva.

V predtekmi nastopijo ob 14.15 juniorji Grafike in Marsa v borbi za točke, glavna tekma pa bo ob 15.30.

SVOBODA—GRAFIKA

Zastopniki črne umetnosti se prav resno pripravljajo na to srečanje. Glede izida te borbe za točke ni mogoče postavljati prognoze, kajti nasprotnika se v zadnjem letu še nista srečala na zelenem polju. Oba tekme sta sicer premagala Diska, vendar je količina ugodnejši za Grafiko. Če pa upoštevamo, da je morala Svoboda po točke na vroča domačalska tla, se lahko smatra, da sta kluba po moči precej enakovredna. Zato obeta biti ta tekma še posebej privlačna. Začne se ob 10. na igrišču Ljubljane.

V II. razredu bosta jutri od pol 11. na igrišču Mladike odigrala zanimivo tekmo za točke

SLAVIJA IN MLADIKA

Ki sta oba resna kandidata za najboljšo mesto v svojem razredu. Obe enajstorici imata nekaj prav dobrih mladih moči, ki se bodo z vso voljo borile za zmago svojih barv.

Nogometni spored v Celju

Jutri ob 9.30 se prične na igrišču pri »Skalni kleti« prvenstvena tekma mladini Jugoslavije in Atletikov, ob 10.45 pa na Olimposkem igrišču prvenstvena tekma med SK Štorami in SK Radečani.

Na Glaziji se prične ob 14.15 prvenstvena tekma mladina SK Celja in SK Olimpa, ob 15. pa prvorazredna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Jugoslavijo, ki jo bo sodil g. inž. Mrdjen iz Ljubljane.

Razen zgoraj navedenih tekem bo to nedeljo odigranih še mnogo podeželskih prvenstvenih srečanj, prav tako pester spored pa imajo tudi juniorji. Celotni spored bomo objavili v nedeljski številki.

Po načelu, da je treba v vsakem sporu slišati obe strani, dajemo mesta tudi izjavam zastopnika SK Celja in ostale opozicije, ki gleda na sedanje razmere v slovenski atletiki z drugačnimi vidiki kakor trenutni tajnik SAZ, Zdeno Vahtar, ki je objavil v našem listu svoja pojasnila o tem vprašanju. Sodba o tem, kdo ima prav in kdo ne, bo padla na drugem mestu; za nas so razprave o delavnosti in nedelavnosti v slov. atletskih klubih in forumih zaključene.

Danes prvi dan XI. balkaniade

Danes popoldne ob 14.45 bodo v Carigradu svečano odprte XI. balkanske igre, na katerih bodo letos sprito izrednih razmer po svetu sodelovali samo atletski reprezentanti treh balkanskih narodov, in sicer Jugoslovenci, Grki in prireditelji Turki. Prireditvev bo trajala vsega dva dni in bo zaključena v nedeljo proti večeru. Glavna borba na letošnjih balkanskih igrah ne bo potekala, kakor običajno, za plama posameznih držav, temveč za zmage v posameznih disciplinah, tako da se ne bodo štete točke za vsako državo. To bo nekoliko škodilo zanimivosti tekmovanja, nikakor pa ne bo zmanjšalo velikega sportnega značaja teh iger.

Koliko zmag lahko pričakujemo?

Poudariti je treba predvsem, da je na balkanskih igrah težko postati prvak, ker je konkurenca zelo huda, razen tega pa nastopajo naši atleti v čisto drugačnih prilikah kakor doma. Najbolj sigurne zmage od jugoslovenskih atletov je gotovo inž. Stepišnik, ki je v metu kladiava postavil letos rezultat, ki spada med prvih deset na svetu. Razen njega imajo izgleda na zmago Mavsar v metu kopja, Košir na 1500 m, ki je trenutno in izvrstni formi, Lazarevič ali Lenert v skoku v daljino, Kotnik na 5000 m, Abramović za skok v višino in morda balkanska stafeta, če bo tekel dobro prvi tekač. Torej 6 do 7 zmag, za katere pa seveda razen prve (inž. Stepišnik) nismo sigurni.

Na vsakih balkanskih igrah se vrši tudi seja »medbalkanskega odhoda«, na kateri se tudi določi, kje bodo prihodnje balkanske igre. Pravico, da priredi prihodnje leto balkanske igre, ima v prvi vrsti Bolgarija ali pa Albanija, ki jih še nista priredili nikoli in jih, o tem se menda prepirajo vsi, ne bosta priredili niti prihodnje leto. Po upravičenosti pride na vrsto Rumunija, ki pa se za organiziranje iger verjetno ne bo zanimala, tako da pride potem na vrsta Jugoslavija. Doslej so se v Jugoslaviji vršile balkanske igre, l. 1934. v Zagrebu in l. 1938. v Beogradu. Na vrsto prihaja zdaj Ljubljana, kar je gotovo upravičena zahteva, saj prednjači Ljubljana od slovenskega atletika že dolgo v Jugoslaviji. Možnost balkanskih iger v Ljubljani je imela Slovenska atletska zveza stalno v evidenci in je tudi storila potrebne korake, da se ta želja, res slovenskih športnikov uresniči.

Jutri bodo dirkali

na Dolenjsko

Kolesarsko društvo Ljubljana priredi jutri v nedeljo medklubsko kolesarsko dirko na Dolenjsko s startom in ciljem pri gostilni g. Jerihe v Zadvoru. Dirkači bodo startali v treh skupinah od 13 do 13.50, in sicer najprej A. skupina na 100 km dolgi progi do Radohove vasi in nazaj, B. skupina na 60 km dolgi progi do Trebeljavca in nazaj ter turistična skupina na vsega 12 km dolgi krožni progi iz Zadvoja mimo Sostra, Sv. Lenarta in Dobruj nazaj v Zadvor.

Prireditelji še enkrat opozarjajo vozače, da bo dirka ob vsakem vremenu z začetkom točno ob napovedani uri. Za najboljšo vozače v vsaki skupini so pripravljena lepa praktična darila.

VII. srednješolski lahkoatletski miting v Mariboru (nadaljevanje) bo jutri v nedeljo 6. t. m. ob 9.30 na Železnikarjevem igrišču. Tekmovanje se vrši v okviru PJS drž. klasične gimnazije v Mariboru za prehod na pokala Jadranske straže in JLAS. Nastopijo najboljši atleti in atletinje klasične gimnazije, prve in druge realne gimnazije, trgovske akademije, učiteljska in železničarske šole.

Zbor lahkoatletskih sodnikov (službeno). Za lahkoatletski miting SK Planina na stadionu 5. in 6. t. m., vsakokrat ob 15., določam naslednji sodniški zbor: Vrhovni sodnik: Ivo Kermavner; vodja tekmovanja: Maks Megušar; starter: prof. Dobovšek; časomerilci: Vindič, Grünfeld, Safošnik, Hvale, Pevalak, dr. Bračič, Šoukal, Vidic; sodniki za mete in skoke: Zupančič, Stropnik, Stepišnik, Glavnik, dr. Nagy, Kalan, Cuderman. Gg. sodnike naprosam, da se javijo najkasneje do pol 15. v svrhu določitve posameznih funkcij, katere bodo za beležene v zapisniku. Vodja tekmovanja mora pričeti tekmovanje točno ob napovedanem času. Čas začetka se določi po uri vodje tekmovanja. Jaka Goričanec s. r., t. č. predsednik sodniškega zbora.

Slovenska atletska zveza (Službeno). Na objavo nekega odbora, ki poziva slovenske atlete na miting SK Planina, ki bo danes in jutri na Stadionu in naj bi bil obenem izbirno tekmovanje za sestavo reprezentance za troboj mest, sporočamo, da omenjeni odbor sicer lahko prireja izbirna tekmovanja, toda nikakor ne za troboj Ljubljane—Zagreb—Beograd, ki bo v dnevih 18. do 20. t. m. v Beogradu za pokal Nj. Vel. kralja Petra II. Omenjeno tekmovanje bo prirejeno izven okvira SAZ in želimo, da člani naših klubov ne nastopijo. — SAZ bo priredila izbirno tekmovanje prihodnji teden in bo tekmovanje pravočasno objavljeno.

ZSK Hermes, (nogometna sekcija). Jutri igrajo juniorji in I. moštvo prvenstveni tekmi. Podrobna navodila in postavi so razvidne na običajnem mestu.

SK Jadrani. Juniorji, ki so določena za nastop proti Hermesu, naj jutri med 8. in 9. dvignejo opremo v garderobi, kjer je tudi razvidna postava. Na igrišču Hermes-a naj bodo najkasneje ob 9.30.

SK Slavija. Vsi igralci I. moštva, ki so v postavi proti Mladiki, naj bodo ob pol 10. v klubski sobi. Juniorji za tekmo proti Ljubljani naj bodo ob 13.15 tamkaj zaradi opreme. Kveder, Krž. D. Koman — sigurno. Načelnik.

SK Grafika. Moštvo za tekmo s Svobodo mora biti ob 9.30 na igrišču Ljubljane. Marni sigurno. Načelnik.

Nekaj pojasnil o sporu v slovenski atletiki

Kako gleda na sedanje razmere v atletiki SK Celje in ostala opozicija?

Celje, 3. oktobra.

G. Vr-Zo je priobčil v »Jutru« od 29. septembra članek, ki naj bi bil poloficielen in izjava in gledanje vodstva SAZ na sedanje razmere v slovenski atletiki. Ne bom odgovarjal g. Vr-Zou za njegove nestvarne izjave, ki so samo izraz zagrenjenosti »voditeljev« slovenske atletike. Ugotavljam pa, da Vr-Zo ni ničesar povedal stvarnega o vzrokih krize in si je javnost sedaj samo potrdila ustvarjeno sodbu, ki jo ima do teh samozvanih »voditeljev«. Delni grehi in krivda nastale krize, ki jo je zakrivilo samo sedanje vodstvo SAZ, bodo pojasnjeni drugod. Svetoval pa bi g. Vr-Zou, da objavi zadnje za tri mesece nazaj sestavljene zapisnike sej SAZ, ki so jih te dni klubi prejeli, da bo dokazal športni javnosti vse »delo« sedanjega odbora SAZ. Ti zapisniki so verni odraz »zdravih« razmer, ki vladajo v našem »vladnem« atletskem forumu. Naj merodajnejši in oni, ki se čutijo prizadeti, odgovorijo na izvajanje iz zahtev, ki jih je g. Vr-Zo v svoji globoki užaljenosti objavil. Moj odgovor naj velja samo pripombam na račun SK Celje.

Smilit se mi g. Vr-Zo, in še marsikdo drugi, da vam Celje ne pusti spati in da so vam odpovedali živci zaradi udarcev, ki vam jih je zadalo to nesrečno Celje. SK Celje ne dopušča, da bi izrekli sodbu o njegovem delovanju. Vi, ki ste najmanj poklicani, ker vas grize srd in klubski fanatizem, da bi mogli izreči objektivno sodbu o slovenski atletiki. SK Celje je svojo delavnost pokazalo že davno pred Vami. Ne samo Gorskic in Pleteršek nista prišla v vaš klub Primorje »kuhana in pečena«, temveč je cela vrsta celjskih atletov držala visoko ime slavnega Primorja, ki mu pripravljate Vi in ostali neslaven konec. Vsa Vaša delavnost v Vašem klubu se je pokazala v tem, da niste znali vzgojiti ljudi, ki bi rešili klub po odhodu Celjanov, ki

so držali Primorje pokoncu. Tu pokažite svojo delavnost in ne očitajte nedelavnosti drugim. Klubša-fanatiki težko prenese udarce, ki mu jih zada nasprotnik na športnem področju in se onemogel umakne v okrilje kritika s škodočelnim kritiziranjem nasprotnika. Vzemite zapisnike atletskih prireditelj zadnjih petih let in primerjajte delavnost Vašega kluba s delavnostjo SK Celja, pa Vas bo obšla rdečica, čeprav Celje ni imelo na razpolago velikih sredstev kakor Primorje. Vem, da Vas tudi boli, da so prestopili nekateri člani celjske Jugoslavije, ki je opustila svojo sekcijo, k SK Celju in ne k Primorju, kakor je bil običaj, in so s tem prekinili s tradicijo. G. Vr-Zo, pometite najprej v lastnih vrstah, da boste lahko kritizirali in izrekli sodbu o drugih!

Pe—St.

In ostala opozicija...

V isti stvari so se oglasili pri nas tudi zastopniki ljubljanskega dela opozicije, ki tudi želijo odgovoriti na nekatere trditve v omenjenem članku g. Vahtarja. Med drugim pobijajo trditve člankarja, da Primorje ni nikjer oviralo dela Ilirije, kar dokazuje dejstvo, da so smeli atleti Ilirije do delo vrsto let trenirati na igrišču Primorja brez odškodnine. Atleti Ilirije so tamkaj trenirali samo dve leti — tako pravijo — in to je najmanj, kar je lahko Primorje nudilo za obeh 25.000 din, ki jih je prejelo za ureditev zveznega igrišča. Za ta denar pa Primorje ni niti mignilo s prstom in tako je danes njegovo tekalniško takšno, da ni sposobno niti za treniranje.

Slednjič pobijajo člankarjevo trditev, češ, da SAZ po mnogih demisijskih čuti moralno dolžnost sklicati izredni občni zbor, kar pa je sedaj precej pomno, ker je nesodobnost prikloplo do vrhunca in je samo še vprašanje časa, kdaj se bo trdnjava SAZ porušila.

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana - Moste. Društvena uprava sklicuje izredni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 13. t. m. ob 10. dopoldne v kinodvorani. Na dnevnem redu je zelo važna točka o zgraditvi nove telovadnice. Vabimo vse članstvo, da se polnoštevilno udeležijo tega zborovanja. Redna telovadba vseh oddelkov se prične v ponedeljek 7. oktobra v telovadnici osnovne šole na Zaloški cesti po tem vrstnem redu. Ponedeljek od pol 8. do pol 9. za članice in ženski naraščaj, torek od 8. do 9. člani in moški naraščaj, sredo od šestih do sedmih ženska deca, od pol 8. do pol 9. članice in ženski naraščaj, četrtek od 6. do 7. moška deca in v petek od 8. do 9. člani in moški naraščaj. Vpisovanje telovadečega članstva je vsakokrat pred telovadno uro do konca tega meseca. Pozneje se telovadeče članstvo ne bo več sprejemalo za letos. Za ostalo članstvo posluša društvena pisarna vsak petek od 7. do 8. ure v društveni sobi. Zdravo.

Sokolsko društvo Ljubljana III. Bežigrad priredi danes ob 20. uri v svoji telovadnici ob Tyrševi cesti deško prosvetno akademijo s pestrnim sporedom. Za članstvo udeležba obvezna, starši in prijatelji naše dece vljudo vabljeni. Zdravo! — Uprava.

Sokol Ljubljana — Šiška priredi v nedeljo 6. oktobra tekmo v streljanju z malokalibrsko puško za naraščaj in članstvo s pričetkom ob 9. uri na letnem telovadišču oziroma v telovadnici. Vabimo članstvo in naraščaj, da se tekme polnoštevilno udeležijo. Zdravo! (—)

Iz življenja na deželi

MOKRONOG. Poročila o zadnjem požaru v Mokronogu potrebujejo nekaj pojasnila. Lastnica farne angorskih zavez je gđc. Marjana Demšarjeva, ki je z naporom vseh svojih skromnih moči vodila podjetje z g. Slavkom Millerjem kot so-trudnikom, ki je od zore do mraka neumorno delal na stavbi. S pridnostjo in skrbmi, ki so znane samo njima in najbližnjim, sta ustvarila podjetje takorekoč iz nič. Vsaka deščica je bila deseterkrat preizkušena, če ne bi bila vendarle še za rabo. Nikomur nista pri tem storila česa žalega, še manj kaj škodo. Bilo je zamišljeno v večjem obsegu, da bi čez čas tudi ta ali oni iz okolice imel kakor korist, kar gotovo ni povsem brez pomena. Nerazumljivo je tedaj obnašanje številnih gledalcev pri požaru. Nekaj častnih izjem je bilo vsekakor, ki so storili še več kakor jim je velela človeška dolžnost. Vse priznanje in zahvala jim. Velika večina pa ni samo z naslodo prodajala zija, kakor da je v kakem zoološkem cirkusu, marveč je dajala javno duška škodoželjnosti. O usmiljenju govoriti tem ljudem, bi bilo odveč. Še bolj neumno o ljubezni do bližnjega. Samo eno je vprašanje! Kaj pa če bi kdaj tebe zadelo? Vmes so se prerivali individuali z dolgimi prsti, ki so kljub čujčnosti poštenih udeležencev ponesrečencema dosti odnesli. Glede gasilcev bi pripomnil samo to, da pričakujem, da se bo med njimi le našel kateri, ki jim bo poleg drugemu pojasnil tudi to, da je prostovoljna služba tudi služba. — Opazvalec.

Iz Ptujca

— Gašilska slavnost v Ptujcu. Jutrišnja nedeljo bo proslavila najstarejša prostovoljna gasilska četa v Ptujcu 70letnico obstoja. Spored je naslednji: ob 8. uri sprejem gostov na kolodvoru, ob 9. uri bodo položili na pokopališču venec v počastitev umrlih tovaršev-gasilcev, ob pol 10. sprejem gostov na kolodvoru in sprevod na Tyršev trg, kjer bo služba božja in blagoslovitev orodja, nakar bo sprevod vseh gasilcev pred magistratom. Ob 14. uri bo velika gasilska vaja s sodelovanjem okoliških čet, nakar bo v gasilskem domu zabava. K proslavi najstarejše gasilske čete v Sloveniji vabi odbor vse prijatelje gasilstva.

— Namesto venca na grob pokojne učiteljice. G. Vohelje pri Sv. Andražu v Halozah je daroval večletno g. Milko Senčar 100 din za Sokolski dom v Ptujcu.

— Žrtve neizgode. Te dni so našli v jutršnjih urah nezvestnega hlapca Antona Bergeza, uslužbenega pri stavbeniku Denggu. Takoj so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je za poškodbami izdihnil.

— Angliški klub v Ptujcu naznanja vsem zainteresiranim, da se bodo tudi letos vršili angliški jezikovni tečaji in sicer začetniški tečaj za novince, nadaljevalni tečaj pa za začetnike lanskega leta. Prijave sprejema in daje pojasnila g. Bratkovič, Posojilnica Ptuj. Pri zadostnem številu interesentov se prične s poukom že 10. oktobra t. l. (—)

Iz Brežic

br— Sokolsko društvo v Brežicah priredi drevi ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma družabni večer. Vsi vljudo vabljeni!

br— Kar v cerkvi ga je oklofotal! K maši v Vel. Dolini je v nedeljo prišel tudi 19leten fant, se postavil ob zadnjih klopih in opazoval okoli stoječe. Pred njim je stal neki mladenič, ki mu je s svojo veliko glavno najbrž zastiral pogled na kako lepo dekle. Zato ga je zaprosil, naj se malo umakne, česar pa ni storil, temveč mu je v odgovor naložil par krepkih zausnic, čeprav se je ta čas v cerkvi vršila velika maša.

br— Po naših vinogradih se je začela trgatve, ki letos ne bo prinesla toliko ko prejšnja leta, saj je ponekod vsled deževja zadnjih dni začelo kar pokati. Začetek trgatve je bil prav za prav določen od 10. do 15. oktobra. Vendar so morali s trgatvijo začeti prej, drugače bi jim grozile vse segnilo. Posebno prizadeja bodo mali vinogradniki, ki jim je vinograd glavni vir dohodka. Večji del vinogradnikov pa še čaka na podelitev trošarine prostega sladkorja za sladkanja vinskega mošta. Ko prejmejo zaproseni sladkor, se bo tudi pri njih začela trgatve.

Iz Šoštanjca

br— Preosnova obrtniških združenj. V nedeljo 6. t. m. bo ustanovna skupščina novega, skupnega združenja obrtnikov. Z znanim odsekem zbornice za TOI je bilo likvidirano dosedanje združenje obrtnikov oblačinskih strok in priključeno združenju obrtnikov lesnih, kovinskih, mlinskih in sorodnih strok. K novemu združenju bodo spadali tudi klobučarji, sedlarji in fotografi, ki so bili dosedaj člani celjskih, odnošno mariborskih strokovnih organizacij. Novo združenje bo štelu okoli 200 članov. Za nedeljsko skupščino, na kateri bo izvoljena nova uprava, strokovni odseki in po-

verjenstva, je med obrtništvom veliko zanimanje.

br— Smihelski sejem, ki spada med največje šoštanjske sejme, je bil v znamenju sedanjih gospodarskih razmer. Na kramarskem in živinskem trgu je bilo opaziti sicer mnogo sejmarnje, kupitve so pa daleč zaostajale za sejmi prejšnjih let. Na živinski trg je bilo prigranjenih 180 glav živine, prodanih pa je bilo 55 glav. Konje so prodajali po 5000 do 6000 din, krave po 3.500 do 4000, vola pa po 7 do 8 din kg.

br— Premovanje rodovniške živine je pred dnevi imelo Selekcijsko društvo za belo govedo v Velenju. Ocenjevalna komisija je izrekla o prigranjeni živini prav dobro oceno. Zlasti mladina kaže lepo rast. Tudi mlečnost krav je zadovoljiva. Zanimivo je, da je bila letos nagrajena vsa prigranjena živina. — V bodoče bodo morali odločujoči činitelji z večjo izdatnostjo podpirati koristno prizadevanje Selekcijskega društva, da bo lahko razmahnilo svoj delokrog med vse živinorejce!

Iz Kranja

br— Blagoslovitev in zračni krst jadrnega letala v Krnju. Letalska svečanost, ki bi se bila morala vršiti preteklo nedeljo v Kranju, je bila zaradi deževja odgoda in tako se bo zdaj vsa slovesnost vršila jutri, 6. oktobra. Prireditve se bo pričela ob 14. uri na Kokrici s tekmovalnim modelom. Tekmovalne bo zelo zanimivo, ker bodo poleg domače mladine nastopili s svojimi modeli tudi tekmovalci iz Ljubljane. Na tej tekmi se bodo pokazali uspehi modelarskega tečaja, katerega je Aero klub priredil za mlade konstruktorje. Po tekmovalstvu, kjer bomo imeli priliko videti sestave vseh vrst in tipov modelnih letal, bo sledila Blagoslovitev jadrnega letala »Kranjec«, kateremu bosta botrovala Liebrova Majda in Gorjančev Francek. Nato bo zračni krst novega letala, katerega bo izvedel naš državni rekord v jadrnjanju g. Krizman. Ob 18. uri bodo na »Stari postji« razdeljene tekmovalcem diplome in nagrade. Izrazimo priznanje naši mladini! Prireditve je velikega propagandnega značaja in bomo v Kranju imeli prvič priliko videti tovrstno sportno prireditve. Pokroviteljstvo nam prireditvi je prevzel g. ban.

br— Invalidi in ostale vojne žrtve, včlanjeni pri sreskem odboru Udruženja vojnih invalidov v Kranju, se obveščajo, da Jože Kosmač, trafikant v Kranju, ni več tajnik sreskega odbora v Kranju in da ni več upravičen, storiti karkoli in komurkoli v imenu Udruženja invalidov. Poslovni dnevi sreskega odbora so ob nedeljah, ponedeljkah in petkih. Podrobna navodila bodo objavljena v listu »Vojni invalidi«, ki izide prvega novembra. — Sreski odbor v Kranju.

Iz Prekmurja

pm— Gimnazija »Kneza Kocelja v Murski Soboti je postala z letošnjim šolskim letom največja slovenska podeželska gimnazija. S svojimi 723 vpisanimi učenci je večja ko gimnazije v Kranju, Ptujcu, Novem mestu ali Kočevju. Vsi ti kraji imajo lepa gimnazijska poslopja, medtem ko ima soboška gimnazija za vseh 723 učencev na razpolago samo 8 učilnic. Dopoldne ima pouk 8 oddelkov, popoldne pa 8. Več oddelkov zaradi pomanjkanja prostora zavod ne more imeti, zato pa so nekateri oddelki takorekoč nabiti do zadnjega kotička. Oba tretja razreda imata po 57 učenec, prav toliko tudi dva druga razreda. Upanje pa je, da bomo v najkrajšem času le dobili novo gimnazijsko poslopje, saj je Murska Sobotna na prvem mestu v programu gradnje novih srednjih šol. Tudi načrti so že gotovi.

pm— Bolničarski tečaj Rdečega križa v Murski Soboti obiskuje 25 udeležence, ki kažejo za predavanja mnogo zanimanja.

Kinematografi

Sevnica. Zvočni kino bo predvajal danes in jutri film »Mala princesa (Daddy)« s Shirley Temple v glavni vlogi. (—)

Dolenji Logatec. Zvočni kino Sokol bo predvajal danes ob 20.15 in jutri ob 16. in 20.15 film demone napetosti »Orlakove roke«. V glavni vlogi Peter Lorre. Za dodatek dvodejanska šala »Čarli naslednik«. Prihodnji film v sredo in četrtek »Kapetan carjeve garde«. (—)

Jesenice. Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 20. zvečer (v nedeljo tudi ob 15. uri) vefilm »Pesem pustince« z Zarah Leander v glavni vlogi. Med dodatki tudi domači kulturni film in vojni tednik. — Opozorjamo cenj, občinstvo, da se večerne predstave vršijo spet ob 20. uri. Sledi »Dr. Robert Koch«. (—)

Ribnica. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes ob 20. in jutri ob 15.15 in 20. uri film »Njen prvi ples«. Za dodatek kratke zabavni film.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 5.: Kovarstvo in ljubezen. Red premierski.

Nedelja, 6.: Kovarstvo in ljubezen. Izven. Ponedeljek, 7.: zaprto.

Torek, 8.: Kovarstvo in ljubezen. Red torek.

Sreda, 9.: Romeo in Julija. Red sreda.

V Schillerjevi drami »Kovarstvo in ljubezen«, katere premiera bo drevi za red premierski, je zajeta tragedija ljubezni, kot edinega in poslednjega oznanila človečanske svobode, skozi katero neusmiljeno udarja kruta resničnost. Dramatik je pokazal vzvišeno človečnost preprostega srca, v boju proti nasilnosti. Igrajo Levarjeva, Jan, Levar, Ukmar-Boltarjeva, Sever, Peček, Gregorin, Skrbinski, P. Juvanova in Boltarjeva. Režiser Peter Malec k. g.

Opozorjam, da bo na nedeljski predstavi »Kovarstva in ljubezen« igral vlogo knezovega komornika, režiser Peter Malec k. g. Ostala zasedba bo premierska. Nedeljska predstava bo izven abonmaja.

Prihodnji teden bodo igrali prvič v letošnji sezoni Gogoljevo komedijo »Revizor« z J. Danešem v naslovni in Cesarjem v vlogi poglavarja, ostala zasedba bo ista kakor lani. Režija dr. Krefta. Predstava bo za red premierski.

OPERA

Sobota, 5.: Grof Luksemburški. Izven. Nedelja, 6.: Grof Luksemburški. Izven. Ponedeljek, 7.: zaprto.

Torek, 8.: Fidelio. Red A.

Sreda, 9.: Lok. Plesni večer. Gostovanje Pie in Pina Mlakarja. Izven.

P. n. občinstvo vljudo prosimo, naj prihaja točno ob 20. k predstavam, ker za mušniki motijo potek dejanja na odru in občinstvo.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani obvešča p. n. abonente, da je drugi obrok abonmaja plačljiv do 15. t. m.

Ljubitelje lahke glasbe opozorjamo na uprizoritve Leharjeve klasične operete »Grof Luksemburški«, ki jo bodo igrali v soboto in nedeljo zvečer kot predstavi izven abonmaja. Melodiozna opereta ki vsebuje številne, učinkovite točke, ter dva vložka: Straussov koloraturni valček »Pomladni zvoki«, ki ga bo pela Ivančičeva ter Leharjev valček »Zlato in srebro«, ki ga bo izvajal balet s Moharjevo in Pilatom kot solistoma. Naslovno partijo bo pel Francel, glavno žensko partijo Ivančičeva, nadalje sodelujejo v glavnih partijah Barbičeva, Sancin, Poličeva in Zupan. Dirigent D. Žebre, režiser E. Freilih, ko-reograf inž. P. Golovin.

Pia in Pino Mlakar, člana münchenske Državne opere, bosta gostovala v sredo, dne 9. t. m. z njuno plesno startitvijo »Lok«, za katero je komponiral glasbo prof. Lhotka. Občinstvo opozorjamo, naj si pravočasno zagotovi vstopnice!

RADIO

Sobota, 5. oktobra.

Ljubljana. 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoki (plošče). — 12: Pester spored s plošč. — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Plošče. — 14: Poročila. — 18: Otroška ura: Predstava »Pavlihovega odrca«. — 17.30: Med igračkami (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura. — 19.40: Objave. — 20: Zunanje politični pregled (dr. A. Kuhar). 20.30: »V lepih starih časih« (pisane večer). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Beograd. 19.40: Petje. — 20.50: Cerkvena glasba. — 21.20: Plošče. — 22: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 17.15: Mali orkester. — 20: Lahka glasba. — 21: Godba na pihala. — 22.10: Ples. — Praga. 19.40: Godba na pihala. — 20.30: Zvočna igra. — 22.30: Pester spored. — Berlin. 19.15: Veliki orkester in solisti. — 21.10: Drobne melodije. — 21.30: Lahka glasba. — 23.10: Nočni koncert. — Rim. 19.30: Koncert orkestra. — 21: Violinske skladbe. — 22: Lahka godba. — 23.15: Ples.

Dobro obrit — dobre volje!

S pravo britevco postane britev res prvi užitik! Poskusite ROTBART EKSTRA TENKO — zač. zmes, ekstra ostro in ekstra gibko!

ROTBART EKSTRA TENKO

10 kom. Din 15.-

Varujte se patvorbi!

IZKUŠENE RADIJSKE TEHNIKE

vzamemo v službo. Le prvovrstne moči naj stavijo ponudbo na »RADIO«, družba z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7.

KUPIM elektromotor transformator

500 KVA 30.000 380/220 V. Ponudbe poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Motor 8«.

Službo dobi rudarski nadzornik

z dovršeno rudarsko šolo — mlajši, energičen. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Hercegovina«. Nastop čimprej.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopolni in ženske se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Pri Putrihu danes ples Jutri domača vinska trgatve Izborna vira, mošt in koline. Igra prvovrstni jazz Vsi vabljeni! 27172-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Frizerko prvovrstno moč, popolnoma samostojno sprejem takoj plača do bra. Ziegler, Smartinske c. 6. 27192-1

Odvetniška uradnica dobi službo. Pogoj: perfektno obvladovanje štetnega in strojeplaja. Polize se pri dr. Mačku Viktorju, odvetniku v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10. 27188-1

Šivilje ki imajo stroj za entlanje, dobijo delo na dom. Oglašiti se od 14. do 16. AER, Novi trg 5-II, levo 27162-1

Krojaškega pomočnika mladega, sprejme takoj Kosmač Franc, Slov. Javornik. 27120-1

Čevljarškega pomočnika sprejem takoj. Delo Delo stalno, plača 250 do 300 din tedensko. Jenko Valentin, Slov. Javornik 59. 27119-1

2 dvozarični stekli (Doppelreih) ali očala št 11 in 14 kupim. Ponudbe na pod. Jutra. Maribor pod »Kupime«. 27163-7

Službe išče

Vsaka beseda 50 par. za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 15 Din

Natakarica sposobna, zmorna kavcije, išče službo v boljši gostilni. Ponudbe na Krsta Marin, št. Vid pri Ljubljani. 27163-2

Natakarica 21 let, trgovsko naobrazena, žel. namestitve v boljši restavraciji ali kavarji. Ponudbe pod šifro »Zmorna natakarica« na ogl. odd. Jutra. 27164-2

Samostojna gospodinja mlajša, žel. mesto gospodinje ali kuharice k mlajši družini Gre tudi na orožniško stanico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra mlajša kuharica«. 27148-2

Brivski poslovodja išče mesto. Event. gre za pomočnika. Ponudbe pod »Sposoben frizer« na ogl. odd. Jutra. 27151-2

Natakarica mlada, simpatična, išče mesto za 15. oktober v boljši gostilni ali restavraciji. Ponudbe poslati na Mila Kovarčič, Hotel Balkan, Kranjska gora. 27160-2

Kupim tovrstne in osebne avtomobile v nerabnem stanju. Njuno ponudbe pod »Plačam visoko ceno« na ogl. odd. Jutra. 26973-10

Dva DKW avtomobila »Luxe«, »Maister«, dobre gume, brezhibna, ugodno proda Erjavec, DKW zastopnik za Dolenjsko, v Štich. 27112-10

Za rabljena motorna kolesa zamenjam prvovrstne Radio-aparate, kolesa, motorne trikolice z doplačilom Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. 27101-10

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

5-stanovanjsko hišo in zraven parcelo prodam. Naslov v vseh poslovanjih. 26167-20

Nova vila 3-stanovanjska in nova hiša 5-stanovanjska — center Bežigrada — na prodaj. Naslov v vseh poslovanjih. 27179-20

Hišo z nekaj vrta v bližini Stadiona, kupim. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »200 000«. 27157-20

English lessons Miss Farler Dvorčakova ul. 3-III. 27152-4

Prodaj Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Prvovrstno cepljeno trsje korenjake, divjake, na raznih podlagah, nudi Zihner Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Močanjeci. Zahvaljate cenik! 221-6

Kompletna kovačnica z vsem orodjem in stroji se proda. I. König, Kočevje 10. 26994-6

Razno pohištvo in razna posoda se radi selitve proda. Lazar, Mestni trg 5. 27204-6

Poljsko kovačnico veliko, z ventilatorjem, prodam. Naslov: Podmilščakova 26. 27156-6

Auto, moto Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Dobavljamo generatorjske naprave z čistilci znanke »HAN-SA« za pogon z lesom ali lesnim ogeljem od 2 do 25 KS, za stabilne motorje. Nadalje generatorje za tovrstne avtomobile do 120 KS. Vse informacije pri AMERICAN MOTORS, Tyrševa cesti 24. 26932-10

6-sedežni avto »Austro - Daimler« v zelo dobrem stanju, s 6 kom. skoro novih pnevmatik se proda. Cena din 20.000. Murska Sobotna, Lendavska c. 7, Garaža Benko. 27183-10

Kupim tovrstne in osebne avtomobile v nerabnem stanju. Njuno ponudbe pod »Plačam visoko ceno« na ogl. odd. Jutra. 26973-10

Dva DKW avtomobila »Luxe«, »Maister«, dobre gume, brezhibna, ugodno proda Erjavec, DKW zastopnik za Dolenjsko, v Štich. 27112-10

Za rabljena motorna kolesa zamenjam prvovrstne Radio-aparate, kolesa, motorne trikolice z doplačilom Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. 27101-10

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

5-stanovanjsko hišo in zraven parcelo prodam. Naslov v vseh poslovanjih. 26167-20

Nova vila 3-stanovanjska in nova hiša 5-stanovanjska — center Bežigrada — na prodaj. Naslov v vseh poslovanjih. 27179-20

Hišo z nekaj vrta v bližini Stadiona, kupim. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »200 000«. 27157-20

English lessons Miss Farler Dvorčakova ul. 3-III. 27152-4

Prodaj Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Prvovrstno cepljeno trsje korenjake, divjake, na raznih podlagah, nudi Zihner Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Močanjeci. Zahvaljate cenik! 221-6

Kompletna kovačnica z vsem orodjem in stroji se proda. I. König, Kočevje 10. 26994-6

Razno pohištvo in razna posoda se radi selitve proda. Lazar, Mestni trg 5. 27204-6

Poljsko kovačnico veliko, z ventilatorjem, prodam. Naslov: Podmilščakova 26. 27156-6

Auto, moto Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Dobavljamo generatorjske naprave z čistilci znanke »HAN-SA« za pogon z lesom ali lesnim ogeljem od 2 do 25 KS, za stabilne motorje. Nadalje generatorje za tovrstne avtomobile do 120 KS. Vse informacije pri AMERICAN MOTORS, Tyrševa cesti 24. 26932-10

6-sedežni avto »Austro - Daimler« v zelo dobrem stanju, s 6 kom. skoro novih pnevmatik se proda. Cena din 20.000. Murska Sobotna, Lendavska c. 7, Garaža Benko. 27183-10

Kupim tovrstne in osebne avtomobile v nerabnem stanju. Njuno ponudbe pod »Plačam visoko ceno« na ogl. odd. Jutra. 26973-10

Dva DKW avtomobila »Luxe«, »Maister«, dobre gume, brezhibna, u